

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, LIEPA — JULY 31, 1980

NR. 178

LKB KRONIKA NR. 41

LIETUVIAI GINA GIMTĄJĄ KALBĄ

TSKP Centro Komitetui, LTSR KP Centro Komitetui LTSR Švietimo ministerijai, LTSR Aukštojo ir spec. vid. mokslo ministerijai,

Profesinio techninio mokslo komitetui prie LTSR Ministrų Tarybos

Iki šiol LTSR bendro lavinimo vidurinėse mokyklose vaikų rusų kalbos buvo mokomi nuo II-os klasės II-o pusmečio ir aukštesiose mokyklose lietuviams buvo dėstoma daugiausia gimtąja kalba. Visasąjunginės mokslo konferencijos „Rusų kalba — TSRS tautų draugystės ir bendradarbiavimo kalba“ (įvykusios 1979.V.22 - 24 d.d. Taškente) rekomendacijose siūloma pradėti mokytis rusų kalbos iki mokyklinės įstaigos nuo 5 m. amžiaus, o bendrojo lavinimo mokyklų vyresnėse klasėse, visose profesinėse, specialiųjų vidurinių ir aukštųjų mokyklų 2-3 kursuose pradėti dėstyti tik rusų kalbą, jeigu mokiniai ir studentai to pageidauja.

Kadangi vaiko mąstymas gimtąja kalba susiformuoja tik pradinėse klasėse, pradėjus mokytis antrosios kalbos anksčiau, vaikas blogiau išmoka ir gimtąją ir antrąją kalbą, mažiau gabūs vaikai net protiškaiciu lėčiau vystosi. Dėstant bei skaitant ne gimtąją kalbą, visi vaikai sunkiau supranta ir įsimena.

TSRS ir LTSR konstitucijos garantuoja visiems piliečiams galimybę mokytis gimtąja kalba.

Todėl prašome palikti iki šiol buvusią tvarką: darželiuose nemokytis lietuvių vaikų rusų kalbos, visose mokyklose įstaigose lietuvių ir toliau mokytis lietuviškai, nemažinant mokslo, grožinės ir vaikų literatūros leidimo lietuvių kalba.

Pasirašė 1310 asmenų.

1979 m.

Parašai surinkti iš Kauno, Vilniaus, Kapsuko, Kretingos ir įvairių kitų Lietuvos vietovių. Ši pareiškimo originalas išsiųstas TSKP CK-ai.

(Pabaiga)

Buvęs Irano premjeras Shapour Bachtiar paskelbė, kad dabar, šachui mirus, jis vadovaus Irano išvadavimui iš Khomeinio rankų. Jis vadina save „socialdemokratu su kumščiu“. Jis turįs daug šalininkų Irano kariuomenėje ir gali suduoti revoliucijai Irane lemiantį smūgį. Bachtiaras ragino visus iranietis jungtis prie jo.

Jungtinės Tautos už Palestinos valstybę

Tik šešios valstybės parėmė Izraelį

New Yorkas. — Jungtinių Tautų generalinė asamblėja baigė debatus Palestinos klausimu. Priimta rezoliucija aiškiai parodė, kad pasaulyje vis daugiau valstybių pasmerkia Izraelį ir palankiau žiūri į palestiniečių apsisprendimo teises. Rezoliucija reikalauja, kad Izraelis iki lapkričio mėn. 15 d. pradėtų pasitraukimą iš okupuotų arabų žemių: Vakarinio kranto, Gazos pakraščio ir Rytinės Jeruzalės. Pirmą kartą Jungtinės Tautos aiškiai pasisakė už Palestinos valstybės įsteigimą išlaisvintose teritorijose.

Pirmadienį Arabų lygos pietuose Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kurt Waldheim pritarė Palestinos valstybei. Šis patyręs diplomatas anksčiau visada pasisakydavo už palestiniečių teises laisvai apsispręsti. Šį kartą jis pabrėžė, kad palestiniečiai turi teisę turėti savo nepriklausomą valstybę. Izraelis tuoj paskelbė pareiškimą, kuriame pasmerkia sekretorių Waldheimą, kuris arabų — žydų konflikte aiškiai išėjo už arabus.

Rezoliucija, kuri reikalauja Izraelio pasitraukimo iš arabų žemių, priimta 112 — 7 balsais, o 24 valstybės susilaikė nuo balsavimo. Amerikos diplomatai regino Europos Bendrosios rinkos valstybės balsuoti prieš rezoliuciją, tačiau jos nepaklausė ir balsavime nedalyvavo. Prieš rezoliuciją balsavo: JAV, Australija, Kanada, Gvatemala, Dominikonų respublika, Izraelis, ir Norvegija. Susilaikė: Europos Rinkos šaly, Austrija, Suomija, Islandija, Švedija, Portugalija, Naujoji Zelandija, Japonija, keturios Pietų Amerikos šalys, trys — Azijos ir Libijai. Idomu, kad už rezoliuciją balsavo ir Egiptas, nors jis dėl palestiniečių klausimo veda derybas su Izraeliu.

Prieš rezoliuciją, Arabų lygos atstovai pasiūlė sankcijas Izraeliui, jei jis iki lapkričio 15 d. nepradės vykdyti Jungtinių Tautų reikalavimo. Siūloma Izraelį išmesti iš Jungtinių Tautų organizacijos. Kaip žinoma, tokį sprendimą gali padaryti tik JT Saugumo taryba, o ne Generalinė asamblėja. Taryboje jau ne kartą išmetimo klausimą vetavo Amerika. Asamblėjoje niekas veto teisės neturi.

Amerika debatuose priekaištavo, kad rezoliucija visai nemini Izraelio teises ir savo valstybę ir jos saugumą. Kalbant apie palestiniečius, reikia kalbėti ir apie kitų Viduriniųjų Rytų gyventojų teises ir jų saugumą.

Izraelio ambasadorius Yehuda Blum tuoj po rezoliucijos priėmimo, pareiškė, kad ši asamblėja buvo nelegali, jos rezoliucija Izraelio atmetama. Ambasadorius priminė, kad 1967 m. Jungtinių Tautų priimta rezoliucija Nr. 242 reikalauja Izraelio pasitraukimo „iš saugios ir pripažintos sienos“, o ši rezoliucija tuoj saugių sienų visai nemini.

Rimas Česonis JAV delegacijoje

Washingtonas. — Liepos 28 d. prezidentas Jimmy Carteris oficialiai paskelbė sąrašą trisdešimties civilinių asmenų, kurie įeina į JAV delegacijos Madrido konferencijos Patariamąją komisiją. Ju tarpe yra ir JAV Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų tarybos narys Rimas Česonis.

Naujoji valstybė

Port Vila. — Antradienį viduraktį Ramiajame vandenyne gimė nauja valstybė Vanuatu. Tai buvusieji prancūzų-britų valdomi Naujieji Hebridai, kuriems priklausė daugybė gyvenamųjų ir negyvenamųjų salų. Pirmuoju valstybės premjeru prisiskindintas an glikonų bažnyčios kunigas Walter Lini, o prezidentu tapo Ati George Sokomanu. Ceremonijose dalyvavo 34 valstybių atstovai. Amerikai atstovavo rašytojas James Michener.

Gerokai nukrito Carterio populiarumas

Prezidentui pritaria apie 22 nuoš.

Washingtonas. — Prezidentas Carteris antradienį trumpai pareiškė spaudos atstovams, kad jis pats paaiškina senato komitetui savo brolio Billio ryšius su Libija. Jis pridėjo, kad juo greičiau, tuo geriau išaiškinti šį reikalą. Nei jis pats nei jo vyriausybės nariai nebendė kištis į teismgumo departamento bylą apie jo brolių. Visų faktų atidengimas aiškiai parodys, kad jo brolis niekad neturėjo jokios įtakos Vyriausybės santykiuose su Libija, pareiškė prezidentas.

Demokratų partijoje ši Billio byla sukėlė reikalingą pakeisti ateinančios konvencijos taisykles. Per eilę metų Amerikos rinkimų procedūros buvo papildomos, keičiamos. Demokratų partijoje jau 1968 m. kilo klausimas, kas parenka kandidatus. Iki to meto žymieji partijos veikėjai, valstijų gubernatoriai ar miestų merai, kaip Chicago Richard Daley, nusprendė, už kurį kandidatą balsuos tos valstijos ar miestų delegatai. Toks vadinamas „pirūkytų kambarių bosizmas“ buvo pakeistas. Nuspręsta, kad delegatai balsuos už tuos kandidatus, kurie gauna daugiau balsų pirminiuose rinkimuose. Vice prezidentas Mondale nurodė, jog delegatai atstovauja balsuotojams ir konvencijoje turi balsuoti už kandidatą, kurį pasirenka balsuotojai, kitaip jie sulaužys jiems duotą balsuotojų pasitikėjimą.

„Atviros konvencijos“ šalininkai tvirtina, kad delegatai tokiu būdu tampa tik robotai, pildą pirminių balsuotojų valią, jie patys negali galvoti, svarstyti. Sen. Kennedy nurodė, kad delegatai rugpjūčio mėn. turi, pagal dabartinę konvencijos taisyklę, balsuoti už kandidatą, kuris gavo

daugiau balsų kovo ar balandžio mėn. Per tiek laiko politikoje daug kas pasikeičia.

Sis naujas „atviros konvencijos“ sąjūdis patraukė daugiausia tuos demokratų politikus, įvairių valdžios vietų laikytojus, kurie bijo, kad su prezidentu Carteriu jie rinkimuose praras savo vietas, pralaimės rinkimus. Jie turi nemažą pagrindą, nes paskutinieji ABC televizijos žinių tarėnybos ir Harris agentūros pravesiti viešosios opinijos tyrimai parodė, jog Carteris tapo labai nepopuliarus. Klausiami, kaip Carteris atlieka prezidento pareigas tik 22 nuoš. pasakė, „gerai“, o 77 nuoš. mano, kad — „blogai“. Net ir prezidentas Nixonas Watergate bylos metu neturėjo tokio mažo pritariančiųjų nuosimnio.

Klausiami, kaip Carteris vadovauja ekonominiams reikalams, amerikiečiai 66 — 12 nuoš. atsakė „blogai“. Klausimas apie infliacijos sulaukymą davė 89 — 10 nuoš. santyki. Bedarbių klausimas davė 87 — 11 nuoš. prezidento nenaudai. Kaip prezidentas sprendė Irano įkaitų klausimą, kaip jis tvarkė Kubos pabėgėlius, kaip tvarkė užsienio politiką? Visi šie klausimai davė Carteriui tarp 19 ir 17 nuoš. pritarimą, o tarp 79 ir 85 nuoš. blogai vertino jo vadovybę. Stebėtojai laukia gan karštos, ginčų pilnos partijos suskilinimą pabrėžiančios konvencijos.

Kubiečiai dar plaukia

Miami. — Kubos pabėgėlių plaukimas į Floridą gerokai apsimo, tačiau nesustojo. Iš Kubos dar vis plaukia maži laivai, atvežę apie 80 kubiečių per dieną. Paskutiniųjų pabėgėlių tarpe mažiausią viengungį, jaunų vy-

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prekybos departamentas paskelbė, jog birželio mėn. Amerikos prekyba su užsieniais davė kiek mažesnę deficitą. Prekių eksportai pakilo iki 18.64 bil. dol., tačiau deficitas vis vien buvo 2.28 bil. dol.

— Japonijos automobilių pramonė paskelbė, kad eksportai į JAV per šiu metų pirmąjį pusmetį pakilo 32 nuoš. Amerikon eksportuota 1.25 mil. automobilių.

— Kalifornijoje prasidėjo miškų gaisrai. Daugelį sausros palieštų miškų padegė perkūnijos žaibai.

— Libijos diktatorius pulk. Ka dafy prancūzų televizijoje pareiškė, kad jis planuoja nutraukti naftos pardavimą Amerikai, kuri šioje žemėje esanti „didžiausias velnias“.

— Rumunija baigė derybas su Europos Bendrąja rinka. Susitar-ta įsteigti bendrą komisiją bendradarbiavimui išvystyti. Bus plečiama prekyba.

— JAV darbo unių federacijos AFL-CIO prezidentas Lane Kirkland ragino kongresą nemažinti pajamų mokesčių politiniams tikslais, bet panaudoti mokesčius naujiems darbams ir bedarbių pašalpom.

— JAV lėktuvnešis „Midway“ susidūrė netoli Filipinų su Pana moje registruotu prekiniu laivu, žuvo du įgulos nariai.

— Atstovų rūmų prekybos komitetas patvirtino vyriausybės planą normuoti gazoliną, jei atsirastų jo stoka. Respublikonai bandė visai šį planą atmeti.

— Gvatemaloje ginkluoti komunistai puolė šiaurinėje valstybės dalyje esančią kariuomenės įgulą, žuvo 21. Gvatemala pradėjo eksportuoti naftą į JAV. Antradienį tanklaivis su 120.000 statinių naftos išplaukė į Louisianą.

— Dramblio Kaulo Kranto sostinėje Abidžane smarkiai išaugo skaičius žmonių sergančių pasiutlige. Reuterio agentūra skelbia, kad vien birželio mėnesį jų buvo užregistruota 143.

— Vakarų Vokietijos šiaurės Reino-Vestfalijos krašte sulaukta dar viena naujųjų nacių „kovinė grupė“. Policija suėmė 12 jaunų vyrų, kai jie surengė moko muosius šaudymus miškingoje vietovėje. Suimtieji turėjo ginklus, plieno šalmus ir dujokaukes.

Iranas dar neturi vyriausybės premjero

Teheranas. — Irano parlamentas atsisakė patvirtinti prezidento Bani Sadro paskirtą premjerą Mostafą Mir-Salim, kuris vadovauja Irano policijai. Prezidentas kreipėsi į ajatolą Khomeinį, kad tas padėtų parinkti premjerą, tačiau ajatola atsisakė kištis į tokius nesvarbius vyriausybės darbus.

Teherane įvyko demonstracijos prieš užsienio reikalų ministrą Ghozbadehą, kuris kaltinamas važinėjimu po užsienius. Kai kurios radijo stotys buvo paskelbė, kad ministras pasitraukė iš pareigų, tačiau jis pats tai paneigė.

Imigracijos įstaigos nuomone, pirmoji pabėgėlių banga tęsiasi nuo balandžio 22 d. iki birželio 19 d. Nuo to laiko pabėgėlių atvežta dar 3,000.

Paminėjo Helsinkio konferencijos sukaktį

Priėmimas valst. dep-te ir Baltuosiuose rūmuose

Washingtonas. — Liepos 29 d. Washingtone įvyko susirinkimas paminėjimui 5 metų sukakties nuo Helsinkio Baigiamojų akto pasirašymo.

Rytinė sesija vyko Valstybės departamento rūmuose, Dean Achesono auditorijoje. Ją pravedė Madrido konferencijos II-sis pirmininkas dr. M. Kampelman.

Sesijos metu pranešimus pateikė Valstybės sekretorius Edmund S. Muskie, Belgrado konferencijos JAV delegacijos pirmininkas Arthur Goldberg, ir Madrido delegacijos pirmininkas, buv. valstybės prokuroras Griffin Bell, o taip pat Valstybės departamento patarėja Madrido konferencijos reikalams Rozanne Ridgway.

Po diskusijų, kuriose dalyvavo ukrainiečių, vengrų, lietuvių, latvių, estų, turkų, slovaku, čekų, rusų ir kitų tautybių asmenys bei organizacijų atstovai, i klausimus atsakinėjo pirmininkas Bell, II pirm. M. Kampelman, R.

Ridgway. Valstybės dep-to atstovas Warren Zimmerman ir CSC štabo pareigūnas R. Spencer Oliver.

Popietinė sesija vyko Baltųjų rūmų rytiniame kambaryje. Čia kalbėjo prezidento patarėjas saugumo reikalams dr. Z. Brzezinski, o po to trumpai jis atsakinėjo į klausimus.

Paskutinis kalbėtojas buvo pats JAV prezidentas Jimmy Carter. Pasitarimas baigtas priėmimu ir vaišėmis Baltųjų rūmų valgomajame kambaryje.

Rytinėje ir popietinėje sesijoje dalyvavo daugiau kaip 300 asmenų. Iš lietuvių dalyvavo: Vytautas Kutas, Rimas Česonis, Alg. Gureckas, Vyta. Izickas, dr. K. Ambrozaitis, dr. Domas Krivickas, F. Skabeikis, dr. K. Sidlauskas, Vyta. Gedgaudas, dr. J. Genys, Vikt. Nakas, Gintė Damušytė, Klimaitė, St. Balzekas.

Lietuviai aplankė valst. departamentą

Washingtonas. — JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas Vytautas Kutas, ryšininkas Algimantas Gureckas ir Pasaulio lietuvių bendruomenės Visuomeninių reikalų komisijos narys dr. Kazys Ambrozaitis liepos 29 d. Valstybės departamento Pabaltijo skyriaus vedėjas Thomas Long įstaiigoje turėjo trumpą pasitarimą.

Buvo aptarti artėjančios Madrido konferencijos reikalai, kuriose busias keliamas ir Pabaltijo valstybių klausimas.

Taip pat aptarti Laisvosios Europos (Free Europe) ir Laisvės (Liberty) radijo reikalai. Thomas Long lietuvių nuramino, kad jo žiniomis minėtos radijo įstaigos ir toliau pasiliksiančios Europoje.

Kas vadovaus Irano išeivijai?

Paryžius. — Mirus Irano šachui, iranietį išeivių tarpe kilo klausimas, kas dabar taps opozicijos dabartiniam režimui galva. Princesė Azzadeh Shafik, 29 metų šacho sesers duktė, kuri Paryžiuje redaguoja „Laisvasis Iranas“ laikraštį pareiškė, kad nuo spalio 31 d. neginčijama Irano karališkos šeimos galva ir sosto įpėdinis taps šacho sūnus princas Cyrus Reza. Tą dieną jis bus 20 metų. Iki tos dienos svarbiausiu regentu bus imperatorė Farah Diba, šacho našlė.

Kai kurie iranietis monarcho siūlo parinkti sosto įpėdinį jaunesnį šacho sūnų, 13 metų Ali Reza. Jam patartu regentų taryba, kurion būtų įtraukti visi Irano išeivijos elementai.

Buvęs Irano premjeras Bachtiaras paskelbė, kad visos pažangiosios tautinės Irano grupės jungtų si aplink jį ir bendrai siektų Irano išlaisvinimo iš ajatolos fanatiku.

KALENDORIUS

Liepos 31 d.: Ignacas Loj, Gracija, Vainubutas, Lėtutė. Rugpjūčio 1 d.: Alfonsas, Vilė, Sudavys, Gauda.

Saulė teka 5:42, leidžiasi 8:11

ORAS

Apsiniaukę, su pragiedruliais, temperatūra dieną 85 l., naktį 75 l.

SENATORIUS CARL LEVIN PRIEŠ PABALTIJŲ KRAŠTŲ PRIEŠPAUDĄ

Michigano Pabaltiečių komitetas, atstovaujamas S. Miškinienės, S. Rudzickio ir R. Tralos, turėjo valandos pasitarimą su JAV senatorium Carl Levin, jo įstaičioje liepos 15 d. Buvo aptarti Radijo Free Europe, Radijo Liberty išlaikymo reikalai, Pabaltijo kraštų išlaisvinimo ir žmogaus teisių laužymo tuose kraštuose kėlimas Madrido konferencijoje. Senatorius buvo taip pat painformuotas, kad vyriausias Madrido konferencijos patarėjas Amerikos delegacijoje Max M. Nampelman Chicagoje pareiškė, kad Amerika nėra užinteresuota ardyti Sovietų Sąjungą. Senatorius liepė sekretorei tuoj susisiekti su Kampelmanu ir paklausti apie tą pareiškimą. Kampelmanas aiškino, kad jis buvo nesuprastas. Senatorius žadėjo ginti Pabaltijo kraštų reikalus, kur tik susidarys proga.

BALFO IŠVYKA

Savo tradicinę metinę išvyką Balso 76-tas skyrus ruošia ateinančią sekmadienį, rugpjūčio 3 d., 12 val., jaučioje Česio ir Onos Šadeikių sodyboje, 28975 Wellington Rd., Farmington Hills (į rytus nuo Middlebelt Rd., tarp 12 ir 13 mylios). Skyrus valdyba maloniai kviečia visus atvykti pabendrauti, pasivaikinti ir tuo pačiu paremti Balso veiklą. V. S.

KUN. M. KUNDROTAS NAUJOSE PAREIGOSE

Kun. Mykolas Kundrotas nuo rugpjūčio 1 dienos paskirtas Šv. Jono Bosco parapijos Detroito klebonu. Kun. Kundrotas, gimęs 1914 kovo 6, išventintas kunigu 1941 birželio 7. Pirmiausia dirbo pastoracinį darbą Angelių Sargų parapijoje, Detroito, paskui Šv. Klemenso par. Dearborn, Mich., dar vėliau Šv. Raymondso Detroito. Nuo 1955 iki 1974 buvo lietuvių Dievo Apvaizdos parapijoje, Detroito, klebonu. Jo pastangomis buvo pastatyta nauja, dviejų milijonų vertės bažnyčia Detroito priemiesty, Southfielde. Prie bažnyčios išaugo ir klebonija su gražia sale. Paskutiniu metu klebonavo Visų Šventųjų parapijoje, Memphis, Mich.

Kun. Mykolas Kundrotas

LIETUVIAI FLORIDOJE

Miami, Florida

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖS MINĖJIMAS

Pietinėje Floridoje lietaus sezonas tebesitęsia liepos mėn. Čia nėra tokių karščių, kaip kitose valstijose, kur žmonės kenčia 100 laipsnių karščiuose, kurie pridaro daug nuostolių.

Pietinės Floridos Pavergtųjų tautų komitetas liepos 19 d. minėjo 21-ąją Pavergtųjų tautų savaitę. Pagal Amerikos Kongreso 1959.VII.17 priimtą rezoliuciją ir Prezidento Eisenhowerio tuojau pasirašytą įstatymą, tais metais pradėjus minėti Pavergtųjų tautų savaitę, jų sąrašą sudarė 22 ne rusų tautybės pavergtos tautos. Šiais metais pavergtųjų tautų sąrašą jau daugiau negu 30 pavergtųjų tautų, kurių tarpe įrašytas ir Afganistanas.

Miami miesto vakaruose prie didžiosios Flagler gt., šeštadienio vidurdienį rikiavosi pavergtųjų tautų atstovų automobiliai su įvairiais antikomunistiniais plakatais. Lietuvių buvo 5 automobiliai. Tai bene didžiausias vienos tautybės automobilių skaičius. Jie turėjo ant baltos drobės didelėmis raidėmis užrašytus šūkius, kaip „Laisvės Lietuvai“, „komunizmas reiškia vergiją“, „Lietuviai už stiprią Ameriką“ ir kitokius. Ilgoje automobilių vilkstinėje pirmo automobilio

plakatai reikalavo pavergtoms tautoms laisvės. Be lietuvių dar matėsi ukrainiečių, vengrų, rumunų ir lenkų automobilių vilkstinė, kuri iš vakarų per visą Miami didmiestį nuvažiavo iki Biscaine Bulvaro rytuose ir tuo būdu varė iki Torch of Friendship paminklo. Čia prie paminklo susirinko pora šimtų pavergtųjų tautų atstovų ir žiūrovų. Išrikiavus tautybių ir Amerikos vėliavas su tautybių įvairiais plakatais, ilgakalbiai laukia pasižadėjusių atvykti svečių - kalbėtojų. Komiteto ilgamečiui pirm., vengrų atstovui kun. Jonui P. Nagy pasakius iškilmių atidarymo kalbą, sugiedojus Amerikos himną, sukalbėjus priesaiką vėliavai, Miami Arkivyskupijos atstovas prel. Jonas Verėb sukalbėjo invokaciją. Pagal tradiciją visos dalyvaujančios tautybės išeidavo su savo vėliava prie mikrofono ir sugiedodavo ar deklamodavo savo himno pirmąjį posmą. Šiais metais prasidėjus šiam dienotvarkės punktiui, sutirštėjo lietaus debesys. Dar iš karto mažiau lyjant, girdėjosi vienos kitos tautybės himno garsai, o kai atėjo eilė lietuviams su savo himnu pasirodė, kaip iš kibiro pasipylė šilto lietaus didelės lašai ir su Lietuvos himno mažai girdėtais pirmaisiais žodžiais pasibaigė šių metų Pavergtųjų tautų savaitės minėjimo iškilmės.

Lietuvių Pavergtųjų tautų ko-

Iš respublikonų konvencijos Detroito Tautinių grupių priėmimo vakare. Iš k. Gražina Urbonienė, Don Adams, Stokas ir Jay Niemczich, Tautinių grupių direktorius. Nuotr. Jono Urbono

OAZIŲ KILMĖ

Daugelis Antarktikos tyrinėtojų aiškina, kad visos oazės gyvuoja savo geografinės padėties dėka. Jos yra tuose rajonuose, kur poledyninis reljefas neleidžia laisvai slinkti didžiulės ledo masės. Poledyninės lygumos nustumia didžiulius ledo srautus į šonus nuo oazės. Tokio požūrio laikosi ir amerikiečių mokslininkai.

Be to, žinoma, kad oazė aktyviai „kovoja“ aplinkinių ledų su šiluminis vasaros veikimas. Taip pat turi įtakos vėjas, nupūčias sniegą nuo uolų, taip pat padidintas geoterminės šilumos išsiskyrimas. Tačiau visa tai tik paaiškina, kodėl tos oazės išsilaiko, bet ne kaip jos atsiranda.

Kadaise beveik visos oazės, išskyrus gal tik kalnuotąją dalį,

buvo apklotos ledais. Oazių atsiradimas, pasak tyrinėtojų, susijęs su antarktinio apledėjimo mažėjimu.

Paskutiniai tyrimai Antarktikoje parodė, kad antarktinio ledo dangos apimtis periodiškai kito. Tai padidėjo, ir tada ledo danga keliais dešimt kilometrų išsikišdavo į jūrą, tai vėl su mažėdavo, gal net labiau, negu dabar. Taigi tokiais laikotarpiais ir atsiradavo oazės.

Tyrimai Karalienės Mod žemėje patvirtina šias išvadas. Pavyzdžiui, Širmacherio oazė du kartus buvo apklotu ledu.

Dabar tik pradėta tirti, kaip kinta ledynų storis. Kol kas dar tyrėjai negali tiksliai pasakyti, kodėl atsiranda tokie svyravimai ir kada paskutinį kartą pasitraukė ledynas, t. y. kada nupliko dabartinės oazės.

Pažymėtina, kad šiaurės pusrutulio apledėjimo istorija daug geriau ištyta. Nustatyta, kad paskutinis ledynas nuo Europos nuslinko maždaug prieš 10,000 metų. Turima taip pat ir kitų tikslų geologinių datavimų. Tai mokslininkų pasiekta, radiokarboniniu metodu tiriant iškastinę medieną, durpes, kaulus ir pan. Tačiau Antarktikoje radiokarboniniu metodu galimybės ribotos. Čia ledyno sąnašose kol kas niekur nerasta organinių liekanų. Išimtis — minėtosios ruonų ir paukščių mumijos.

Michigano Pabaltiečių komitetas pas JAV senatorių Carl Leviną. Iš kairės: Carl Levin, dr. Stefa Miškinienė, Sigurdas Rudzitis ir Raymond Trala.

DĖMESIO KNYGŲ MYLĖTOJAMS!

PIRMAS AR ANTRAS SĄRAŠAS KNYGŲ — TAI
PUIKI IR NEBRANGI DOVANA BET KURIA PROGA

Užsakydami ar pirkdami visas kartu žemiau išvardintas knygas mokate tik \$10.00 ir \$2.00 už persiuntimą. Normali knygų vertė \$30.00.

Siuntinys No. 1

ANGLŲ NOVELĖ. Sudarė Povilas Gaučys. Anglų rašytojų novelių antologija. 40 pusl.

PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĖJE. Sudarė Povilas Gaučys. Lotynų Amerikos rašytojų novelių antologija. 480 pusl.

VYSK. P. P. BOCIŲ ATSIMINIMAI. Surasė prof. Z. Ivinskis. Redagavo J. Vainora, MIC. I ir II dalis. Dvi knygos. 580 pusl.

PIRMASIS ROPESTIS. Jurgis Jankus. Vainio bala, žmogus ir šuo ir kitos novelės. 213 pusl.

DABARTIES SUTEMOSE. Bronius Zumeris. Žvilgnis į mūsų laikotarpio žaidimą ir skaudulius. 187 pusl.

BREKSMES NASTA. Jurgis Gliada. Romanas. 384 pusl.

Siuntinys No. 2

Knygų originali kaina \$25.00. Pardavimo kaina su persiuntimu taip pat \$12.00.

LIETUVIŠKOS PASAKOS. Sudarė dr. Jonas Balyš. 230 pusl.

PAŽEMINTIEJI IR NUSKRIAUSTIEJI I d. F. M. Dostojevskis. 285 pusl.

PAŽEMINTIEJI IR NUSKRIAUSTIEJI II d. F. M. Dostojevskis. 290 pusl.

MARIJA DANGUJE IR ŽEMĖJE. Vysk. V. Brizgys. 142 pusl.

PRAGARO VYRESNYSIS. Vytautas Volertas. Premijuotas romanas. 273 pusl.

SŪNUS PALAIDONAS. Fulton J. Sheen. 174 pusl.

AIDAI IR SESELIAI. Vacys Kavaliūnas. Premijuotas romanas. 234 pusl.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Ilinojaus gyventojai dar pridėda pridėda 50 ct. valstijos mokesčio.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunčiam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisysovo nusiūti. Nesunaudojusių straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

POVANDENINĖ SMĖLIO LAVINA

Smėlio judėjimas povandeniniame San Luko kanjone (Kalifornijos pusiasalis) pirmą kartą buvo pastebėtas 1959 m. ir pavadintas smėlio lavina. Nuo tada šis reiškinys tyrė devynios mokslinės ekspedicijos. JAV specialistams pavyko nufotografuoti smėlio laviną, šliaužiančią į San Luko kanjono dugną stačia granito siena.

Smėlis juda, kaip štormai San Luko rago rajone prie dugno sukelia stiprias sroves. Tada didžiulės smėlio masės su uolų nuolaužomis, atlūžusiomis

nuo pakrantės uolų, sruva į kanjono dugną.

Meksikos vandenyninių resursų technikos komitetas kreipėsi į Luko kanjoną-unikalą laboratoriją — paskelbti nacionaliniu povandeninių parku.

jm.

Advokatų Draugija

VALDEMARAS BYLAITIS

IR

VINCAS BRIZGYS

Teisių daktarai

2458 W. 89th Street, Chicago, Ill

Visi tel. 778-8000

Valandos pagal susitarimą

PLATINKITE "DRAUGĄ".

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446

Jeigu neatliepiate, skambinti 374-8004

Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00

val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

Ištaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas

DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

476-2112

Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas

3925 West 59th Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.

Ofs. tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Val.: pirm., antr., ketv. ir penktad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Tel. 282-4422, 372-5222, 236-6575

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai:

111 NO. WABASH AVE.

4200 NO. CENTRAL AVE.

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR

PROSTATŲ CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak.

Ofs. tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofs. tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS

2454 West 71st Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 West 63rd Street

Sau ir jaunimui

TAUTINĖS APLINKOS BEIEŠKANT

Paskutinį dešimtmetį daug kalbama ir spaudoje rašoma apie ekologiją. Tai yra biologinė mokslo šaka, tyrinėjanti gyvybinių organizmų santykį su aplinka. Visi yra susirūpinę, kaip sudaryti natūralią aplinką augalams ir gyvuliams, kad jie neišnyktų. Daug ežerų ir upių yra užteršti chemikalais, kad kai kur žuvis visai išnyko. Visa tai reiškia, kad augalai ir gyvuliai savo gyvybei išlaikyti reikalauja sveikos aplinkos.

Žmogui augti ir tobulėti taip pat reikia sveikos aplinkos, kuri visą laiką formuoja jo kūną ir sielą. Jeigu augalams ir gyvuliams reikia tinkamos aplinkos, tai dar daugiau jos reikia žmogui. O ta aplinka visų pirma yra jo namai, kur gyvena šeima. Tėvai vaikui turi nepaprastą įtaką. Ką jie kalba ir kaip jie gyvena savo namuose, vaikui yra jo pasaulis, kuriame jis auga ir vystosi.

Tiesa, žmogus atsineša į šį pasaulį laisvą valią ir subrandęs gali laisvai apsispręsti visuose savo gyvenimo posikiuose. Bet ta laisva valia nėra akla jėga. Ji yra auginama ir ruošama laisvam apsisprendimui pajūti ir proto auklėjimu. Laisvoji valia yra protinė jėga. Kai proto prietrūksta, tai laisvoji valia vadovauja pojūčiais, nes visada jai reikia motyvų apsispręsti. Daugeliu atvejų žmogus gyvenime apsisprendžia visai nesusimąstęs. Tokie sprendimai paprastai savo kilmę turi vaikystės dienose, kai vaikas kitus dar tik pamėgdžiojo.

Kai lietuviai prieš trisdešimt metų masiškai pradėjo važiuoti į Ameriką, tai čia tuojau pagyveno visas mūsų gyvenimas. Atsivagavo gerokai sunykusi spauda, gražiai pradėjo reikštis lietuviški sąjūdžiai. Tada sakėme, kad vėliau dar bus gražiau. Sustiprėjo naujieji ateiviai ekonomiškai, išaugins naujas kartas lietuviškoje dvasioje ir tautiniu atžvilgiu susilauksime didelių laimėjimų. Tie lūkesčiai betgi nepasitvirtino. Lietuviai ekonomiškai labai sustiprėjo, bet ekonomija naujos kartos nepadarė gerai lietuviškas. Turėjo lietuvių skaičius padidėti bent du ar tris kartus, bet įvyko atvirkščiai. Visose srityse randame, kad mūsų skaičius yra sumažėjęs. Gyvenimo aplinka naująją kartą labai pakeitė, ir naujos grovės nuplukdė ją į svetimus vandenius.

Lietuviškų šeimų aplinka nepajėgė atlaikyti mokyklos įtakos ir tos aplinkos, kurią jaunimui sudaro jų draugai ir šio krašto nuotaikos. Tėvai neturėjo laiko su savo mažais vaikais bendrauti ir kalbėti savo kalba apie tėvų žemę. Daug kas džiaugėsi, kad jų vaikai greitai ir gerai angliškai išmoko ir nesirūpino jų įjungti lietuviškus sąjūdžius ir organizacijas.

Lietuviškos gyvenimo aplinkos trūkumai privėdė prie to, kad dabar jaunimas sudaro mišrias šeimas, kurias lietuvių tautai reikia nurašyti į nuostolius. Iš tų šeimų nesitiki kime sulaukti lietuviškoms sąjūdžiams naujų jėgų. Jaunosios kartos veikėjai, besireiškiantys lietuviškumu baruose, visi yra kilę iš tų šeimų, kurios pajėgė vaikystės metu sudaryti jiems palankią tautinę ir religinę aplinką. Visi tie jauni veikėjai ir lietuviškos palai-kytojai, jei atkreipsime dėmesį į jų jaunų dienų gyvenimą, priklauso kuriai nors lietuviškai organizacijai ar bent kokiam nors lietuviškam sambūriui.

Išaugti sąmoningu lietuviu jaunam žmogui nepakanka savo šeimos namų ir jos aplinkos. Žmogaus gyvenimas

yra labai šakotas ir jo interesai labai platus. Jis yra visa savo prigimtimi socialus. Kad neprarastume savo jaunimo, reikia jį įjungti į mūsų lietuviškas organizacijas, kurios savaime sukuria lietuvišką aplinką. Mūsų organizacijos, kaip ateitininkai ar skautai, toliau palaiko šeimos tautinę ir religinę aplinką. Organizacijos nepaprastą vaidmenį atlieka ruošdamos stovyklas, kuriose jaunimas pasijunta esąs savo žemėje.

Jaunam žmogui reikia entuziazmo, reikia jam tos atmosferos, kurioje jis galėtų pasidžiaugti ir didžiūotis savo kilmę. Kasgi sukurs tą atmosferą ir visus tuos iškilmingus tautinius pasirodymus, jei nebus organizacijų, draugijų, jei nebus stiprios lietuviškos bendruomenės. Nėra jokios didelės iškilmės, jei nėra be didelio žmonių susibūrimo.

Visi mūsų didieji pasirodymai, kaip dainų ir šokių festivaliai, kur susibūria iš visų kraštų masės lietuvių, sukelia tautinį entuziazmą. Visi pasijuntame didelės šventės nuotaikoje. Bet kaip ilgai tokias šventes turėsime, jei mūsų jaunimas nepriklausys lietuviškomis organizacijoms, jei jaunimas bus atitrūkęs nuo lietuviško gyvenimo, jeigu jam nebus sudaryta lietuviška aplinka? Žinoma, visos tautybės išvijoje eina tuo pačiu keliu. Naujosios kartos pasisavina krašto papročius, kalbą ir taip anksčiau ar vėliau atitrūksta nuo savo kilmės kamieno.

Neišvengiamą išvijoje nutatimą kaip gyvenimo ir prigimties taisyklę priimdamos, kai kurios etninės grupės nesisitengia savo tautybės išlaikyti. Sakysim, italai yra dainuojanti tauta, bet jie Amerikoje turi tik vieną kitą chorą, neturi savo tautinės operos. Panašiai yra ir su vokiečiais. Žinoma, didelės tautoms nieko nereikia nurašyti iš savo tautos praeities keletą milijonų. Kitaip yra su mumis. Jeigu Amerikoje išnyks mūsų vienas milijonas lietuvių, tai kas šauks už mus ir kas kalbės, kad mūsų šalis yra pavergta. Niekas už mus nekaltės ir nekovos, kai mes patys nutilsime. Mes kovojame visais frontais, visų pirma už tautybę, kad mes nenutiltume.

Visi mūsų tautiniai viešieji pasirodymai, kaip dainų ir šokių festivaliai, tautinė opera, yra ne tik tautinės kultūros aukštos apraiškos. Greičiau tai yra kova už savo tautos buity, kuri visą laiką yra grėsmės būklėje. Nemanysime, kad visokių parengimų ruošėjai dirba dėl kokios tai garbės. Daugiausia jie sukanđ dantis didelėje įtampoje atlieka organizavimo ir kitus darbus, kad tik viskas gražiai pavyktų. Ir tai yra kova už tautybės palai-kyką.

Lietuvišką aplinką kuria ir palaiko spauda, ypač dienraštis. Nė viena etninė grupė neturi Amerikoje savo dienraščio, net ir Amerikos katalikai nepajėgia išleisti ir išlaikyti savo dienraščio. Mūsų „Draugas“ yra kovos žodis už tautybę, už krikščionybę, už tėvynės laisvę. Jei nereikėtų tos kovos, tai kasgi norėtų taip dirbti diena iš dienos, aukojant sveikatą, laiką ir kartais klau-tyvius visokių nepagrįstų prie-kaistų?

Prisiminus, kokie būklėje yra mūsų visa tauta, reikia nuolat rūpintis kurti mūsų gyvenime tautinę aplinką, visų pirma šeimoje, per organizacijas, viešus pasirodymus ir ypač palaikant spaudą, kad mes per anksti neprarastume savo tapatybės.

V. Rmš.

RUBLIS STIPRESNIS UŽ LENINĄ

Sovietų valdžios viršūnėse Vagystės, kyšininkavimas

J. DAINAUSKAS

Tokia antraštė buvo įdėta rašinyje Vakarų Vokietijos savaitraštyje „Stern“ š.m. gegužės 29 d. numeryje. Tas rašinys sujungtas su serija nuotraukų „Sovietai be cenzūros“, tilpusių tame pat ir savaitės ankstesniame numeryje. Tai atranka iš 10,000 nuotraukų, kurias iš Sovietijos ir Vakarų išgabeno 35 m. amžiaus inžinierius, tas nuotraukas daręs Sovietijoje koki dešimtį metų. Dalis nuotraukų iš tos pat kolekcijos, porą mėnesių anksčiau, buvo paskelbta Prancūzijos žurnale „Paris Match“.

Sako, — „Ši istorija galėjusi įvykti Sicilijoje, bet ir ten ją palaikytų perdėta. Tačiau, ji įvyko ne Mafijos tėviškėje, o Sovietų Sąjungoje, ir tai nėra jokia „paskala“, nes ji buvo aprašyta Sovietų Sąjungos oficioze „Izvestija“.

Tai įvyko Derbente, žibalo mieste prie Kaspijos jūros, kuris priklauso prie Dagestano autonominės respublikos. Galingiausias to provincijos miesto asmuo buvo miesto susiekimo įmonės direktorius, Abdul Kasi Achmedov. Jis padorus savo dukteriai, jos padėčiai atitinkantis vestuvės su rengti ir sukvietė 600 svečių. Kadangi Derbente nėra jokio restorano ar viešbučio, kuris galėtų tokį didelį svečių būrį sutalpinti, Achmedovas liepė ištuštinti vidurinės mokyklos sporto salę. Miesto susiekimo įmonės sunkvežimiai atgabeno suolus, stalus, indus: 1500 lėkščių, pilius, šauksčius ir t.t. Ant stalų atsirado baterijos aukštos markės konjako ir rinktinio vyno, juodo ir raudono kavaro, puikiai keptos paukštienos, įmantriai paruošta lydekų nugara (kaip rašė „Izvestija“). Trys orkestrai (iš žibalo sostinės Baku ir Dagestano sostinės Machačkala) griežė šokiams. Iškilnėse svečių tarpe buvo Dagestano respublikos du ministrai ir Liaudies kontrolės komisijos pirmininkas. Derbentes tokių vestuvių dar nebuvo matęs. Daug kas sau statė klausimą: kur tas nuotakos tėvo turtas ir galia.

Į tą klausimą atsakoma dviem žodžiais: Achmedovo turtas atsirado iš pasisavinimo, o jojo galia, — per kyšius. Achmedovas miesto susiekimo įmonę pavertė pelningu korupciniu aparatu, kurio pagrindą sudarė autobusų vairuotojai. Jie neduodavo jokių važiavimo bilietų ir, su direktoriaus žinia ir sutikimu, į įmonės kasą įnešdavo tik mažą dalį pinigų, surinktų iš kele-

vių. Jie kiekvieną atvejį už vieną kelionę sau paimdavo 50 rublių (vidutinis uždarbis į mėnesį — 140 rb.), o direktoriui kiekvienas jų sumokėdavo mėnesinę 150 rublių duoklę (deja „Izvestija“ nerašo, kiek tokių vairuotojų Achmedovas turėjo). Savaime suprantama, kad vairuotojo tarnyba buvo nepaprastai išsokma. Tačiau nauji vairuotojai buvo priimami tik tada, kai jie įmokėdavo 500 rublių vienkartinį mokestį Achmedovui. Taip pat ir už naujų autobusų, padangų ar kitokių panašių reikmenų priskyrimą Achmedovas ėmė duoklę: už naujas padangas 100 rublių, o už naują autobusą iki 2000 rb.

Achmedovas apsisaugojo irgi kyšiais. Jis disponavo lobiu, kuris Sovietijoje kiekvieną širdį suminkština ir kiekvienas duris atidaro: naujus, tuojau pat duodamus automobilius. Jis juos užsakydavo kaip taxi, iš Automobilių transporto ministerijos ir savo nepaprastų ryšių su ta institucija dėka jis visuomet turėjo savo žinioje iki 70 „Volgų“ atsargoje. Iš to fondo jis ir aptarnaudavo įtakingus draugus bei įstaigų viršininkus, kaip antai Derbento prokurorą, apskrities administracijos vadovą, vietos laikraščio „Komunizmo vėliava“ redaktorių ir Konfekcijos didmenų prekybos direktorių.

Biznis jau ilgus metus veikė gerai ir tikriausiai dar ilgus metus būtų vykęs sklandžiai (Derbento žmonės jau seniai pripratę, kad nebuvo jokių kelionės bilietų), jei Achmedovas su tomis ištaigingomis vestuvėmis nebūtų tiek daug pavydo sukėlęs. Jis buvo iškustas Maskvai, atvyko tar-

JAV karinio lėktuvo vidaus įrengimai

dymo komisija, kad tą Derbento pelkyną „nusausintų“. Atrodo, kad tuo ji ir dabar dar užsiiminėjanti. Achmedovas atsidūrė kalėjime.

Šio istorijoje nėra ko nors paprasto, tačiau ji tipiškai Sovietijos „socialistinės moralės“ visiškai suirumui, nes Derbentas yra visur, nuo Baltijos Jūros iki Ramaus vandenyno, nuo Murmansko iki Irano sienos. Partinė spauda pilna kaltinančių pranešimų apie korupciją, suktybes, vagystes. Ir tai vis liečia mažas žuvis — pvz. Aerofloto Krasnojarsko tarnautojus, kurie savo iniciatyva jau trejus metus pardavinėjo bilietus skridimui juodojoje rinkoje, taip uždirbdami 190,000 rb.

Suktybės, juodoji rinka ir mažesnio masto vagystės Sovietijoje buvo visą laiką. Tačiau jau keleri metai kaip tikio nusikaltimai įgavo tokią apimtį, kad pasidarė pirmos eilės politinė problema. Po socialistinio planuoto ūkio pa- viršiumi atsirado nelegali ūkio sistema, kuri kaip vėžys išplito ir kuria, nežinūrint griežtų bausmių, neįmanoma iš Sovietijos tikrovės išrauti. Tai savitas atsakymas į planuotą ūkį — ki- taip neįmanoma apibūdinti dabartinės Sovietijos ūkio padėties.

Chruščiovo 1961 m. paskelbtas ambicingas siekis „pavyti ir pralenkti“ JAV liko muilo burbulu. Išsirus ginklavimo pramonė, kuri esanti valstybės valstybėje, — atstumas tarp Vakarų ir Rytų nuolat didėjo. Neseniai Londono „Financial Times“ rašė, kad 1979-ji, „Sovietijos ūkiui, nuo II-jo pasaulinio karo yra blogiausia“. Blogiausia yra žemės ūkyje. Kolchozai ir sovchozai jau nuo seniai nebeįs gali būti gyventojų išsimaitinimo baze. 1979 m. Maskva turėjo 25 milijonus tonų javų importuoti iš Amerikos, dvigubai daugiau nei Chruščiovas 1963 m. po didžiulio nederliaus. Tuo tarpu kolchozininkai ant pusės hektaro privataus ūkio turėjo puikiausius rezultatus. Nors tie „prisodębiniai sklypai“ sudaro 30% visų maisto gaminių žemės ploto, bet jų derlius sudaro 30% visų maisto gaminių ir beveik šimtą procentų šviežių daržovių bei vaisių. Jei nebūtų kolchozinių turgų, kur ūkininkai savo privačius gaminius lupikiškoms kainomis (už kilogramą pomidorų po 8 rublius) pristato, Sovietija ištiktų bado katastrofą.

Jokia dialektika šiandieną nepajėgia išorinėmis sąly-

gomis teisinti Sovietų ekonomikos nesėkmes. revoliucija, Pilietinis karas ir II pasaulinis karas seniai yra tik istorija. Dar niekad Sovietija neturėjusi tokio ramaus laibotarpio, kaip per tuos šešiolika Brežnevo valdymo metus. Dar niekad tiek daug vakariečių kreditų, techninės pagalbos, dežių ir „žinių kaip ką daryti“ Sovietai nebuvo gavę. Vienok, jiems nei kartą nepasisekė nors savo socialistinių „brolių“ gyvenimo standartą pasiekti. Ir toliau, kaip ir anksčiau Čekoslovakija ir Vengrija didžiąją Rusiją turi aprūpinti batais. Sovietų klinikos būtų prazvuvusios be Rytų Vokietijos vaistų. Pagaliau, visi „broliai“ susidėję turėjo aprūpinti Maskvą dažais, kad toji sostinė Olimpiadai būtų iš naujo nudažyta, — šį kartą, daugiausia, caristinių laikų šviesiomis — pastelinėmis spalvomis.

Juo paiminės industrinės visuomenės struktūra, tuo labiau neveiksmingos darosi visos Sovietų ūkio planavimo priemonės. Ir kuo biurokratiščiau veikia kontrolės aparatas, tuo lengviau jį apgauti. Visas to ūkio mechanizmas pats save blokuoja. Užtat ambicingi planavimo siekliai prasmėgdavo vis labiau besiplečiančioje senrusioko palaidumo ir visuotinės korupcijos baloje. Paprasčiausia ir labiausiai paplitusi korupcijos forma yra „pripiski“ (prirašymai), atviras gamybos duomenų falsifikavimas, surištas su premijų sistema.

Stalino laikais baimė vertė Sovietijos žmones vykdyti planus. Vien tik už 20 minučių pavėlavimą į darbą galėjo būti nubautas trejais metais stovyklos, o stovykla Stalino laikais buvo veik tolygi mirtis. Vėliau, botagas buvo pakeistas „pyragaičių“, baimė — premijų sistema. Už plano išpildymą ar perviršijimą valstybės pradėjo dosniai skirti premijas — visiems dirbantiems įmonei, pradedant direktoriumi ir baigiant laikinu, pagalbinu darbininku. Labai greitai į premiją pradėtą žiūrėti kaip į pastovią atlyginimo bei įmonės biudžeto dalį, nerisiant jos su darbo našumu. Įmonei, kuri nemoka premijų, gresia pavojus atsidurti be darbininkų, nes trūkstant darbininkų, veik niekas nenori dirbti be premijos. Užtat direktorius pats pirmasis griebiasi „prirašymų“, kad išlaikytų darbininkus.

Nors už „pripiski“ gresia ketveri metai kalėjimo, tačiau vien tik tuo keliu sukombinuotos premijų sumos Gruzinijos statybos pramonėje per vienerius metus, „Pravdos“ duomenimis, sudarė devynis milijonus rublių. Kiek nenormalūs san-

tykiai susidarė kaip tik statybų srityje, „Pravda“ iliustruoja kitu pavyzdžiu: vienoje didžioje statyboje Tomske (Sibire) žemės kasimo mašinos vairuotojas reikalavo iš to darbo prižiūrėtojo, kad vairuotojui prirašytų kelis papildomus kubinius metrus. Kai prižiūrėtojas tai atsisakė padaryti, — įpykęs vairuotojas, ką tik iškastą statybą duobę vėl užkasė. Kitą, klasišką „pripiski“ įvykį atpasakoja Teisingumo ministerijos organas „Čelovek i zakon“ (Žmogus ir įstatymas), š.m. kovo numeryje: vienas kolchozas pateikdamas raportą apie avių auginimo plano įvykdymą, pranešė, kad priauginio 4000 ūriukų, kurių tikrumoje nebuvo. O kai vėliau atvyko kontrolierius patikrinti, tai be jokio dvejojimo jam buvo ataskyta, kad staigus maras tuos ūriukus sunaikinęs. Tas pats žurnalas pateikia „pripiski“ dialogą tarp vienos transporto įmonės direktoriaus ir jojo pavaduotojo, dialogo, kuris panašia forma kasdieną kartojasi visoje Rusijoje: „Vladimir Ivanovič“, sako pavaduotojas savo šefui, „juk reikia apie žmones pagalvoti. Pats žinai ką tai reiškia, jei mes plano neišpildysime? Žiūrėk kiek žmonių praras savo premijas: vairuotojai, ekspeditoriai, krovikai, buhalteriai, kasininkai — šimtai negaus nieko. Apie mudu galima pamiršti, mes neubiednėsime, bet žmonės!“

Direktoriaus pavaduotojas, aišku, kalbėjo ne apie tai, kad planas turįs būti įvykdytas. Jis turėjo galvoje, kad reikia prirašyti „pripiski“. Pastarąjį prirašymą sudarė 400,000 rublių.

„Pravda“ ypač mėgsta tokius įvykius pasakoti, jei jie įvyksta Tarybų Sąjungos aziatiskų pakraščiuose respublikose. Tačiau sausio mėnesį nepasisekė užčiuoti didelio skandalo Rusų respublikoje. Prieš metus buvo pranešta, kad naujo Svirsko motorų fabriko (prie Leningrado) visi skyriai jau pilnumoje veikia, nors tikrumoje ten dar vien tik statybos darbai vyko. Iš to pramoninio komplekso užplanuotų 51 vieneto, 14 nebuvo užbaigti, o tolimesnių 9 vienetų net statyta dar nebuvo pradėta. Nežiūrint į tai, buvo raportuota, kad visi to komplekso statybos darbai pilnumoje užbaigti ir, savaime suprantama, atitinkama premija buvo gauta. Tuo reikalu pradėtas tardymas siekia Maskvos centrinį ministerijų viršūnę. Apie „kaltininkus“ dar nieko konkretaus.

Prie korupcijos jungiasi vis labiau smunkanti darbo moralė. (Nukelta į 5 psl.)

ANTRAS PASAULIS

ALOYZAS BARONAS

(Ištrauka iš to paties vardo humoristinio romano)

13

— Tu palauk manęs, aš pažiūresiu, ar namuose yra mano tėvas. Jei nėra, tai eisim.

Kaziukui reikėjo palaukti, juk jis pats supranta, kad namas turi priklausyti tik jiems vieniems.

Na, Kaziukas sėdi ant medinio tvirtos cemento kojomis suolo ir laukia. Bet princesė nesiskubina. Matyt, ji iš pilies varo savo tėvą ir nuo laukimo Kaziuką paima baisus nuovargis. Jį suima toks miegas, kad tiesiog saldu ir gera. Miega sėdėdamas ir laukdamas, bet, kadangi miegoti sėdint nėra jau taip didžiai patogų, tai gali visi patvirtinti, Kaziukas nusivilioko švarką ir pasidėjo po galva, kaip ir tinka pavargusiam nuo kovų ir žygių princui. O paskui jam pasirodė, kad jis miega ne laukdamas savo išsivajotosios, bet lovoj prie anglių, susiričia patogiai ir, taip sakant, labanaktis, tu nedėkingas pasauli, su visom negarbingom, žodžio nelaikantiom princesėm.

Netoli stoviniavę vaigalčiai ištraukė iš po besiilsiančios beisbolo aukos švarką, patikrino kišenes ir panėšėjo nemetę. Kiti trys vaigalčiai, kurių vienas galėjo būti ir princesės brolis, nutraukė batus ir numovė kelnės. Ką gi žmogus juk negali miegoti

susivaržęs ir dar ant suolo. Patogumai privalomi net ir sunkiausiose aplinkybėse. Ir patogiai sau knarkia, pasakytume, net suolas dreba, jeigu suolo kojos nebūtų cementinės, mūsų Kazimieras, pasišovęs beisbolą išmainyti į meilę.

Nors ir saldus buvo Kaziukui miegas ir labai sveikatai naudingas, bet policija tuo vaizdu visai neužiavėjo ir sustojusi pabūdino Kaziuką iš saldzio sapnų realiam, beširdžiam gyvenimui. Miegoti ant suolo — netvarkingas elgesys. Reikėtų vėžti į policijos būstinę, bet, nors ir lėtai, Kaziukas suprato, kad jis čia ne prie anglių ir jo dūmota is smegenimis pralėkė, nors ir ne visai pilnas, gerokai patrukėnėjęs buvusių vaizdų filmas.

— Thief, thief, — šaukė Kaziukas, graibydamas nuogas blauzdas ir ieškodamas švarko.

Policininkai pagalvojo, kad nusikaltimas miegoti šitaip ant suolo, bet žmogų apvogti taip pat nusikaltimas, net dar didesnis. Ir policininkai įtempė savo šiaip sau dideliais mokslais neapsunkintus smegenis. Juk čia ir aukščiausio teismo seneliukai ilgai turėtų sukkti savo išmintingas galvas, ar Kaziukas nusikaltėlis ar nukentėjęs. Policija priėjo sprendimą daug paprasčiau. Jeigu būtų tik be švarko, tai būtų nusikaltėlis, bet kadangi be kelnų, tai jau nukentėjęs. Žmogus kelnų šiaip sau savanoriškai geruoju neatsikrato.

— Kur tu gyveni? — klausė. — Adresas?

Sitų dalykų Kaziukas jau daug kartų buvo klausas ir daug kartų jį juos be didesnių klaidų atsakęs, taip sakant, neblogai išsvepluodavo savo adresu. Buvo nuo namų nei daugiau, nei mažiau, kaip keturiasdešimt blokų. Ir policija nutarė šia, nepavykusios meilės auką, pargabenti namo. Kelionė ne truko labai ilgai, gal dvidešimt minučių, bet Kaziukas turėjo progos viską apmąstyti. Bet didelio

gaudinimosi jis nepajuto. Kelnės ir švarkas jau buvo seni, pinigų vis tiek ištiko tas pats likimas, jie turėjo būti pragrėti. Viso to susikaupimo metu Kaziukui buvo labiausiai gaila ne tos princesės, bet Džiano, kad šį taip apmėvė. Jis tikriausiai visą stadioną apvertė ar tebevertė, o Kaziukas, kaip Kanados premjeras garbingai su policijos palyda, vyksta namo. Prie namų policija kažką rašė, tur būt, kad ne jie Kaziukui kelnės numovė, ir liepė pasirašyti.

— Nebijok, — sakė, — nebijok, nieko tau nebus, čia tik šiaip sau dėl tvarkos.

Kol pasiekė Kaziukas Ameriką, jis turėjo progos daug kartų pasirašyti, net ir parašas įgavo kiek vienodą formą nuo nuolatinio treniruotų, todėl pasirašė, nusilenkęs graudžiai šypsodamasis ir nužygiavo, nuogom blauzdom švyturiuodamas, savo anglinių namų link. Savo rūšį išvydęs be galo nudžiugo, susirado kitas kelnės, išsitraukė iš po matros kitos savaitės maistui paliktus kelis dolerius ir beveik pustekiniu nuskubėjo pas advokatą, kunigą ir daktarą, visas nelaimės suprantantį ir visada paguodžiantį Tamą Šlicą.

Čia jau buvo visi grįžę iš beisbolo ir svarstė, kad ištiko Kaziuką, o kadangi buvo rungtyne keletas homerun, tai kalbėjo ir apie juos. Ir tuo metu per duris įžengė tvirtai, ant cementinėmis kojomis suolo atgavęs jėgas, tikrasis homerun Kaziukas.

— Kur tu prakeiktas buvai dingęs? — pirmas šoko Džianas, — visą valandą ieškojom.

— Aš išvažiavau namo, man nusibodo, — ramiai paaiškino Kaziukas, sėdamas ant aukštos baro kėdės, lygiai kaip ant kažkur jau seniai praeitin nuplaukusio princesės sosto.

(Bus daugiau)

Oberammergau Kristaus kančios vaidinimai

Daugiau kaip pusė milijono turistų, gal teisingiau — maldininkų, kurie šią vasarą užplūs Oberammergau, jau dabar knibžda gatvėse, aikštėse, viešbučiuose, pensijonuose, suvenyrų krautuvėse. Šio švaraus Bavarijos miestelio — kaimo, kuris yra prie Ammer upės, 102 km į pietų vakarus nuo Muencheno, 840 m nuo jūros lygio, Alpių skaidulos Kofel papėdėje. Miestelio balti mūro namai yra išpūsti bibliinių motyvų freskomis. Jau XII amžiuje čia būta bažnytkaimio.

rengimui patalpų žiūrovams, bažnyčiai ir vaidintojams. O vaidintojai, kurių yra apie 1,500 asmenų, jau porą metų prieš vaidinimus ruošiasi, daro repeticijas, augina plaukus ir barzdas, įsigyvena į paskirtą rolę. Jie vaidina atvirame ore, kartais smarkiai lyjant, su dideliu pietizmu, dažnai pietų pertraukos metu pasikeisdami nuo lietaus permirkusių drabužių. O Kančios vaidinimų pradžia buvo dar nepatogesnė, kuklesnė.

Passionspiele istorija

Pasakojama, kad Passionspiele pradžios kaltininkas buvęs žemės darbininkas Kaspar Schisler. Jis 1632 m. praleido vasarą dirbdamas viename Eschenlohe ūkyje. Pasibaigus darbo sezonui, visur siaučiant palaidiems kareiviams, (tai buvo Trisdešimties metų karas) ir marui, Kasparas pasiilgo savo namų ir spalio mėn. pabaigoje nutarė grįžti į Oberammergau pagrindinę parapijos šventę. O Oberammergau, bijodamas maro epidemijos, buvo atsirbojęs nuo išorinio pasaulio: niekas negalėjo atvykti į Oberammergau iš kitur. Tačiau Kasparas, naktį, šventės išvakarėse, tik jam žinomais takais, parvyko namo. Jis nežinojo, kad jau buvo apsikrėtęs maru ir po poros dienų mirė. Tarp 1632 m. spalio mėn. ir sekančių metų to paties mėnesio mirė 84 žmonės (paprastai mirusiųjų dėl maro priskaityta iki 350 asmenų — 20 procentų visų gyventojų). Kai jau nebuvo jokios žmogiškos pagalbos, Oberammergau parapijos taryba ir miestelio vyresnieji padarė iškilmingą ir amžiną įžadą: jei Dievas apsaugos juos nuo maro, jie ateityje atvaizduos Jėzaus kančią. Tai buvo 1633 m. Po to įžadą nemirė nė vienas Oberammergau gyventojas.

Sekantais metais Oberammergau gyventojai pirmą kartą suvaidino Jėzaus kančią senoje gotiškoje miestelio bažnyčioje, naudodamiesi pačių parinktais ir vaidinimui pritaiktais Evangelijų tekstais. Tekstus kiek pagerino,

Marija ir Kristus šių metų Oberammergau Kristaus kančios vaidinime

šytas 1810 m. benediktino Othmaro Weiss'o, taisytas 1850 m. vietos klebono Joseph'o Daisenberg'io, o po Vatikano II Susirinkimo dar pertaisytas, nes žydai vis protestavo, kad Oberammergau vaidinimuose per daug ryškiai kaltinami žydai dėl Jėzaus mirties, kai Jėzaus mirties tikrasis kaltininkas esąs Romos valdžios atstovas Poncijus Pilatas. Šių metų Kančios vaidinimo tekstas buvo peržiūrėtas specialios komisijos, kuri kūrė kurtas vaidinimo vietas taip suredavo, kad žiūrotojai suprastų, jog vaidinimas nesiekia ką nors įžeisti ar užgauti. Pvz. vaidinimų įžangoje kreipiamasi „broliu ir seseris tuos, iš kurios kilo Isganygojas“. „Niekas, — sakoma prologo, — tenekaltina kitą, bet pripažįsta savo asmeninę kaltę dėl to, kas įvyko“.

Muzika, kuri palydi vaidinimus, galutinai buvo paruošta paprasto vietos mokytojo Rochus Dedler 1810 m. Muzikos specialistai galėtų iš tokios muzikos tik pasijuokti. Juk tai nėra Bacho, Handelio ar Mozarto kūryba. Tačiau ir toji paprastų Passionspiele muzika yra labai suderinta su vaidyba, žadinanti jausmus, pagaliau taikyta ne profesionalams, o paprastiems vietos gyventojams, kurie atlieka muzikinę vaidinimų dalį.

Visą XVII amžių Oberammergau dešimties metų periodais buvo vaidinami tik po vieną kartą. Bet pamažu vis augant dalyvių žiūrovų skaičių, kurie pėksti atvykdavo iš tolimų krašto vietovių, kai vaidinimas tęsdavosi 10 valandų, publika susikaupusi sėdėdavo ant pievų, karstėsi į medžius arba aplėpdavo namų stogus, iš kur buvo galima sekti vaidinimo eigą. Todėl imta vaidinimus kartoti, kad patenkintų visus iš toli atvykusius vaidinimų lankytojus. 1800 m., kai prancūzų kariuomenė užplūdo Bavariją, Kančios vaidinimai, po trečio seanso buvo nutraukti. Bet netrukus prancūzų karinė vadovybė įsakė padaryti dar du spektaklius „kareivių dvasios pakėlimui“.

Iki XIX a. pradžios Oberammergau Kančios vaidinimuose dalyvavo tik bavarai, kiek mažiau iš kitų germanų valstybių. Bet nuo XIX a. vidurio pradėjo Oberammergau vaidinimuose gausiai lankytis anglai. Jų entuziazmas sudegino tartum liepsna iki tol vyraujanti šviečiamoji periodo indiferentiškumą religiniams dalykams. Anglai ir iki šių laikų sudaro didelę dalį Kančios vaidinimų dalyvių iš užsienio. Prieš 10 metų (1970) anglų turistų Oberammergau buvo užregistruota 96.673, kai tuo tarpu italų tik 1.469. Oberammergau Kančios vaidinimų metu veikia

specialus ekumeninis centras, kuriame dominuoja anglų kalba, o to centro branduolį sudaro keturi dvasiškai (jų tarpe tik vienas katalikas). Centro uždavinys duoti informaciją nekatalikams, aiškinant jiems vaidinimų religinę ir dvasinę prasmę. Anglijoje yra specialūs biurai, kurie organizuoja keliones į Oberammergau vaidinimus, surenka aukų tiems, kurie neįstengia patys apsimokėti kelionės išlaidų. Herfordo anglikonų vyskupas sako, kad jo šeimoje kelionė į Oberammergau vaidinimus yra jau tradicija, nes ir jo senelė jau dalyvavo tuose vaidinimuose.

Anglų ir kitų nekatalikų dalyvavimas Oberammergau Kančios vaidinimuose prisidėjo prie ekumeninio proceso sustiprinimo. Šiais metais Kančios vaidinimų vadovui įžangą parašė Muencheno arkivyskupas kardinolas Ratzinger ir Bavarijos liuteronų Bažnyčios vyskupas Johannes Hanselmann. Ekumeninei dvasiai pasitarnavo ir Kančios vaidinimų teksto peredavimas, kuris šiandien yra priimtinas ir kitų konfesijų žiūrovams.

Kančios vaidinimams pasiruošimas

Kančios vaidinimai pradžioje vykdavo bažnyčios šventoriuje, ir tik nuo 1830 m. buvo perkelti į dabartinę vietą. Tam reikalingi buvo pastatyti pirmoji scena, kurioje artistai galėjo pavaizduoti įvairias Kristaus kančios scenas. Tik šio amžiaus pradžioje susirūpinta ir žiūrovais, kurių tik privergiuoti turėjo specialiai dengta vieta, panašią į baraką ar palapinę. Paviljonas publikai buvo pastatytas 1900. Jis yra ir šiandien, nors kelis kartus padidintas. Dabartinė scena yra centrinė pastatų kompleksas, nuolat žaidžiantis lyg senovės pastatai, yra iš 1930 m. Darant pagerinimus ir padidinti, įkūnyta tobula vaidinimų mašina, kur šimtai artistų ir minia vaidinimo dalyvių gali laisvai judėti, be jokio sunkumo ar sąmyšio. Scenos pakeitimai gyviesiems pakeitimams vyksta labai greitai ir tyliai, nors neturima jokių elektroninių įrengimų tam reikalui. Akustika yra tobula tiek, kad artistų žodžiai pasiekia ir tolimiausiose vietose sėdinčius žiūrovus.

(Bus daugiau)

NE PAGAL RANGĄ

Jaunas dramaturgas perskaitė Bernardui Shaw savo pirmąją komediją.

— Jūsų nuomonė?
— Tokią silpną pjesę leistina parašyti tik žymiam dramaturgui, jaunuoliui...

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Ant Sheridan Road

CONDO — NO MONEY DOWN
2 miegamieji, vonia. Visi dideli kambarai. 12-me aukšte. Prie ežero — puikus vaizdas. Gera proga jaunai porai.

Taip pat parduodamas "Studio apartment". Visi dideli kambarai. Savininkas Vacys
Skambinti 769-8259 arba 436-9667

Marquette Parke — Mūrinis. 3 butai ir bižnui ar ofisui patalpa. Tik \$53,500.

Mūrinis. — 1½ aukšto. 6 ir 4 kamb. \$45,000.

Mūrinis — 6 butų. Labai geras investavimui. \$69,000.

Medinis — 1½ aukšto. 5 ir 3½ kamb. 2 auto garažas. Tik \$29,000.

VAINA REALTY — 925-6565

BERWYN — Savininkas parduoda liuksusinį 4 metų senumo mūr. "bi-level" namą. 3 mieg. 1 ¼ vonios. 2 ½ maš. garažas. Kreiptis angliškai telef. 447-6295.

MARQUETTE PARKE parduodamas 1½ aukšto mūr. namas arti 71-os. Arti parko
Skambinti — 436-1096

5 Kambarių "ranch" stiliaus namas.

3 miegamieji, 2 vonios. Kilimai visuose kambaruose. Įrengtas rūsys. 2 maš. mūr. garažas. Šoninis įvažiavimas. Pietvakarių miesto dalis.
Skambinti 582-8274

Lietuviškas restoranas su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.

2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkiny.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878 ar 839-5568

NEIGHBORHOOD
U.S.A.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE
PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

DR. MESIO

DAŽAU NAMUS

IS LAUKO IR IS VIDAUS

Darbų stiliu gražiai ir sąžiningai. Nemokami apskaičiavimai.

JONAS KLEINAITIS
TEL. — 429-0772

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIA NOREIKIENE
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagelbėjamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. 2908 W. 69 St., Chicago, IL 60629
TEL. — WA 6-2787

REAL ESTATE

OPEN HOUSE

Sunday, August 3,
1 to 4 p. m.

4512 W. 63RD STREET

New Two-flat with 3 bedrooms each. 1½ baths. Basement zoned for store, with ¼ bath.

3636 W. 60th STREET

3 king-sized bedrooms. 2 full baths. Full bsmt. Garage. A great buy. Call now!

3556 W. 60th PLACE

3 large bedrooms. Only 5 yrs young. 2 baths. Super kitchen. Basement. Central air. Call now!

O'BRIEN FAMILY REALTY

3430 W. 63RD ST. — 434-7100

61-os ir Tripp apyl. parduodamas 3 ar 4 miegamųjų kamb. mūr. namas. 1½ vonios. Didelė virtuvė. Šeimos kamb. Pilnas rūsys. 2 maš. garažas. Centr. vėsinimas. Kreiptis į sav. (angliškai) tel. 581-3321.

MISCELLANEOUS

COMPLETE DECORATING SERVICE

Wallpaper Hanging — Floor Tiles — Ceilings — Panel walls. Interior & exterior painting. Complete landscaping. General decorating. Free estimates. Give me a try. I'll see to it that you get the best deal in town. For fast results

Call Donnell Davis 821-4137

Atliekame visus stogo remonto darbus

Remontuojame dūmtraukius, dedame rinas. Dažome iš lauko namus, langus ir kt. Nemokami apskaičiavimai. Darbas garantuotas.

Klauskite RICH

Tel. — 927-2598

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir valkiojame visų rūšių grindis.

BUBNYS — Tel. RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galit kalbėt lietuviškai palikt pavarde ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4056 Archer Ave. Chicago, IL 60632, tel. 927-5888

1; Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2737

Vytautas Valentinas

HELP WANTED — VYRAI

Electronic Technician

2 to 3 years experience. Car stereo, CB radio, Tape Deck.

TEL. — 647-0790

SHEET METAL WORKER

Experienced for metal fabrication job shop. Good insurance and profit sharing. Near Belmont and Mannheim.

ACE METAL CRAFTS

455-1813 • 625-8745

VYRAI IR MOTERYS

SEWING MACHINE OPERS.

Experienced

Permanent. Steady, full time. Benefits.

3322 W. Lawrence Avenue

SEWING ROOM SUPERVISOR

To teach and train new operators. Excell. oppor'ty. Steady. Benefits.

3322 W. Lawrence Avenue

HELP WANTED — MOTERYS

COOK

Institutional experience preferred. Willing to train right person.

DIETARY AIDES

FULL TIME

Apply in Person

Fairview

HEALTH CARE CENTER

701 N. La Grange Rd., La Grange Park

Reikalinga ateinanti moteris prižiūrėti vyresnio amž. moterį. 55-tos g-vės apyl. Skambinti tel. 434-1475.

PROGOS — OPPORTUNITIES

RESTAURANT FOR SALE BY OWNER

Excellent location in Oak Park. Doing good business. Owner will sacrifice for quick sale.

CALL — 386-7304

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

5-room apartment Marquette Pk. Mature adults. Available August 15th. Call — 233-2472.

ISNUOM. 2-jų kambarių butas vasarvietėje Union Pier, Mich. Skambinti (616) 469-3493 arba Chicagoje tel. — 476-3647.

MISCELLANEOUS

M.A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI. GIMINIŲ švėdiniai, pildomi PILIETIŠKES PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi už apdraudę nuo ugnies ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Telef. — GA 4-8654

3208½ West 95th Street

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų lumų atstovams turėti gražias vizitines kortelės.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS,

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Oberammergau miestelis iš tolo, Bavarijos Alpių papėdėje

tę po pievas ir aikštes, ardo miestelio tvarką ir švarą. O tvarka yra vokiškai pavyzdinga. Bilietai į Kančios vaidinimus yra parduodami kartu su nakvyne viešbutyje. Kaina tarp 191 ir 375 vokiškų markių pagal viešbučio rūšį ir naktų, praleidžiamų Oberammergau skaičių (1 ar 2 naktys). Už tą kainą gaunama nakvynė, maistas ir įėjimas į vaidinimus. Kas nenakvoja, bilietas į vaidinimus — 40-60 markių.

Gali atrodyti, kad Oberammergau Kančios vaidinimo metu surenka milžiniškas sumas, pridėdant dar ir išperkamus vietos gamybos suvenyrus. Tačiau svarbiausias dalykas ne pinigai, o vykdydamas savo įžadą, padaryto tragiškoje aplinkybėse. Pagaliau iš vaidinimų gaunamas pilnas paskirstomas į 4 dalis: pasirušimui būsimam sezonui, pa-

pritaikė teatrui ir praplėtė netolimo Ettalio vienuolyno benediktinai. XVII a. panašų, kaip Oberammergau religinio turinio vaidinimų katalikiškoje Europoje buvo apie poroje šimtų vietovių: Italijoje, Ispanijoje ir kitur. Bet jie pamažu išnyko savaime arba buvo civilinės valdžios uždrausti. Vien tik Oberammergau Kančios vaidinimai išliko iki mūsų dienų. Po 1674 m. penktojo vaidinimo, nutarta sekantis surengti 1680 metais. Ir nuo to laiko Oberammergau vaidinimai vyksta kas dešimtį metų. Išimtis buvo tik karo metais ir nacių valdymo laikais.

Laukui bėgant, išlaikius esminį dalyką, — Kristaus kančios pavaizdavimą, — pridėta pagalbinų priemonių. Nuo 1680 m. įvesta muzika, vėliau choras. Dabartinis vaidinimo tekstas yra para-

KANADOS ŽINIOS

Mississauga, Ont.

KUN. J. STASKEVIČIUS — NAUJAS KANKINIŲ PARAPIJOS KLEBONAS

Labai staiga ir labai netikėtai Dievuliui pas save pašaukus ilgametį, (32 m.) Sv. Jono, o dabar — Lietuvos Kankinių — parapijos kleboną Petrą Ažubalį, parapičiai buvo susirūpinę, kas dabar bus mūsų parapijos klebonas.

Praėjusį sekmadienį (liepos 20) kun. dr. Pr. Gaida, laikydamas pamaldas Kankinių parapijos bažnyčioje parapičiams nurašyti, pranešdamas, kad parapija — jau turinti naują kleboną. Juo paskirtas beveik 13 metų šioje parapijoje dirbęs pastoracinis darbu kun. Jonas Staskevičius.

Siek tiek apie naująjį kleboną

Kanadoje, Ontario provincijoje, 1959 pabaigoje buvo įsteigta lietuviška parapija Delhi miestelyje. Ją įsteigė kun. dr. J. Gutauskas. 1964 pradžioje Londone (Ontario provincijoje) lietuvišką parapiją įsteigė kun. B. Pacevičius. Abu kunigai pirmiau darbavosi Sv. Jono parapijoje, Toronte. Abi šios parapijos priklauso Londono vyskupijai.

Kun. J. Gutauskui peržengus 70 m. amžiaus slenkstį ir iš klebono pareigų pasitraukus, o kun. B. Pacevičiui pasitraukus dėl nesveikatos (jis apsigyveno Toronte pas lietuvių pranciškonus) reikėjo naują vadovą. Tuomet šių dviejų lietuviškų parapijų nauju klebonu buvo paskirtas kun. J. Staskevičius.

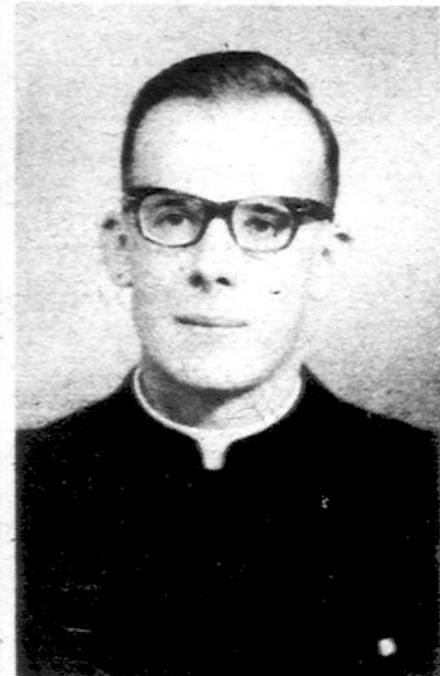
Kiek vėliau tenai atsiradus nau-

jam klebonui (kun. Kemežiui), Delhi parapija buvo atjungta, ir kun. Staskevičius paliktas tik vienos (Londono, Ont.) parapijos klebonu. Tenai klebonavo ketveri metai.

Kun. Jonas Staskevičius įšventintas kunigu 1962 gruodžio 22 Romoje. Po to jis grįžo į Torontą, kur gyvena jo tėveliai, sesutė ir broliai. Jauno kunigo grįžimas Torontan buvo didelis džiaugsmas. Tai patvirtino tada pilnutėlė Sv. Jono Krikštytojo parapijos bažnyčia, primicijanto iškilmingu Sv. Mišių metu 1963 m. birželio 30 d.

Sv. Jono bažnyčioje, asistuojant parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui, kun. Rafaeliui OFM, vieni primicijanto mokslo draugai iš Sv. Augustino seminarijos bei dviem klierikam, kun. Jonas Staskevičius atlaikė iškilmingas Sv. Mišias.

Kun. J. Staskevičius gimė 1936 lapkričio 26 Anykščiuose. Pra-

Kun. Jonas Staskevičius

džios mokslą pradėjo Lietuvoje, baigė — Vokietijoje, 1948 emigruo. Anglijon, 1951 persikėlė Kanadon, kur Toronte 1954 baigė pritaikomojo meno kursą Western Technical institute. Čia daly-

Mūsų kolonijose Union Pier, Mich.

VASAROTOJAI

Gintaro vasarvietėje Union Pier, Mich., vasaros sezonas jau įpusėjo. Čia valgyklos sienas puošė Viktoro Petravičiaus darbai, o šiuo metu yra išstatyti J. Macėno paveikslai.

Kiekvieną sekmadienį kunigai jėzuitai laiko Sv. Mišias 10 val. Chicagos laiku.

Šiuo metu atostogauja prof. P. Jonikas su žmona, Jakubauskienė, Arnoldas Giedraitis, Petroniai iš Detroito, Paulauskienė, Palukaitis, Kasparskienė, Juozaitis, Murelis, Dainiai, Liškūnai, dr. Banys su žmona, dr. Kudirka su šeima, Maciukevičiai, Leonaitienė, Rumšai, dr. Sidrys su šeima, Skinderiai, Tamašauskas, Sauliai, Narbutai, Mironienė, Vengianskas, Astrauskas, Gricevičius, Bariai, Pagirienė, iš Indianapoliso, Guzulaičiai, Mankai, Tekorienė ir kt.

Liepos 19—20 d. vyko jūros šaulių iškilmės su Sv. Mišiomis ir mirusių pagerbimu.

Kr.

Iš įvairių lietuvių kolonijų, bet daugiausia iš Chicagos suvažiavę lietuvių vasarotojai klausosi Sv. Mišių "Gintaro" vasarvietėje, Union Pier, Mich.

vavo ir lietuviško jaunimo veikloje, ypač ateitininkuose. Buvo "Sietyno" dramos sambūrio ir Sv. Jono parapijos choro narys, reiškęsi ir dabar tebesireiškia spaudoj ir mene.

1956 įstojo į Toronto Sv. Augustino kunigų seminariją ir 1959 baigė filosofiją. Tais pat metais išvyko į Sv. Kazimiero lietuvių kolegiją Romoje ir įstojo į Gregorian universitetą, pasirinkdamas akademinį kursą. Teologines studijas baigė licenciato (lygiu masterio) laipsniu.

Pirmąsias Sv. Mišias atlaikė 1962 gruodžio 23 d. Sv. Kazimiero kolegijos koplyčioje, Romoje.

Torontiečiai lietuvių išleisda mi iš savo tarpo kun. Joną Staskevičių, juto didelį nuostolį. Tačiau savo širdyje jautė ir pasitenkinimą, nes žinojo, kad jo asmenyje mūsų broliai ir sesės lietuvių, gyvena Delhi ir London, Ont. apylinkėse, gavo puikų dvasios vadovą, kultūrininką, dailininką, KLB-nės veikėją, mokytoją ir visuomenininką.

Dabar gi torontiečiai ir Mississaugos lietuvių Kankinių parapijos parapičiai ir kaimyninių parapijų — Priskelimo ir Evangelikų Išganytojo — lietuvių dar daugiau džiaugsis jį sutikdami žymiai prasplėtusios ir padidėjusios Kankinių parapijos klebonu.

Kun. Jonui Staskevičiui reikia tik palinkėti sėkmės naujose pareigose.

Pranys Alšėnas

Hot Springs, Ark.

MIRĘ IR SERGANTIEJI

Mūsų kolonijos lietuvių skaičius po truputį keičiasi. Kasmet atvyksta po keletą, kartais ir daugiau šeimų. Bet yra ir išsikeliančių ne tik į kitas vietas, bet ir į Anapilį.

Š. m. liepos 18 d. mirė kontraktoriaus Jurgio Borcherto žmona Ona Borchertienė, sulaukusi puikios senatvės. Daugiau dvejų metų išgulėjo lovoje sunkios ligos varginama. Palaidota lietuvių Tautinėse kapinėse Chicagoje.

Staigiai mirė iš senųjų ateivių Antanas Sudžius ir liepos 24 d. palaidotas vietinėse kapinėse.

Mūsų darbščioji veikėja Liucija Gudeliene po sunkios operacijos sveiksta St. Joseph ligoninėje. Linkime, kad greitai sustiprėtų, nes ypač Moterų seklyčiai ji labai reikalinga.

Visas mėnuo nėra lietaus, o karščiai nepaprasti, — kasdien 100 iki 107 F. Žinių pranešėjai skelbia, kad tik prieš 35 metus panašiai karšta vasara buvo, kad šiemet vien Arkansas valstijoje jau apie 200 žmonių mirė nuo karščio.

S.

MAISTO PROGNOZES

Anglų prognozuotojai teigia, kad 1990 metais apie 25% Anglijoje suvartojamų mėsos ir mėsos produktų bus pakeisti panašiais į mėsą dirbtiniais produktais.

Nauji baltymingi pieno produktai pakaitalai iki 25% padidės tik mūsų šimtmečio pabaigoje. Tikriausiai, naujų baltymų šaltiniai bus sojų pupos, vienceliai dumblių, o baltymai iš augalų lapų, kaip teigia prognozės, į antrą planą. Viencelių dumblių baltymus bus galima vartoti 1980 metais.

jm.

Ses. Dominica, kilusi iš Cicero, ses. Salome — iš Elizabeth, N. J., ir ses. Rosemarie iš Waterbury, Ct., Sv. Pranciškaus seserų vienuolijos narės, neseniai atšventusios savo vienuoliško gyvenimo aukštinius — 50 metų — jubiliejus. Šventė buvo centriniame vienuolyne Pittsburghe, Pa.

PUTOS SUSTABDO GELEŽIES RODIJIMĄ

Šiuolaikiniuose automobiliuose daug kur laikomos plastmasės. Vakarų Vokietijos spauda pranešė, kad plastmasės panaudotos dar vienoje srityje.

Kiekviename automobilyje yra daug tuštumų. Keičiantis temperatūrai, ten, kondensuojasi drėgmė ir prasideda korozija. Jos laiku pastebėti neįmanoma, o pašalinti rūdys dar sunkiau. Vokiečių chemikams pavyko paruošti chemikalus, kuriais išvirkščia po stipriais aprūdijusiais automobiliu sparnais, tarpus mašinų durelių ir į kitas tuštumas. Akimirka susi-

daro poliuretano putas, kurios stipriai sukimba su metalu. Jų turis padidėja 40 kartų. Putos, užpildžiusios vidaus erdvę, sustiprina surūdijusias sienelės, be to, užveria kelią drėgmės kondensacijai.

jm.

SUNS ANTKAKLIS

Už tai, kad šuo neturėjo antkaklyje ženklų su savininko pavarde, Bilijui Karsonui teko sumokėti baudą. Sumokėjęs pinigų jis gavo ir naujutėlaitį ženklą, kurį jam patarė neatidėliojant pritvirtinti prie savo šuns antkaklio. "Per vėlu, — atsiduso Karsonas. — Aš šunį jau pardaviau, kad galėčiau sumokėti baudą".

jm.

Buv. Aušros Vartų Skaudžių Tunto tėvūnui

A. + A.

EDVARDUI NAKUČIUI mirus,

žmonai dr. ALDONAI, DUKROMS ir SŪNUI bei visiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Aušros Vartų Tuntas

Mūsų mielam telšiečiui

A. + A. EDVARDUI NAKUČIUI mirus,

jo žmonai dr. ALDONAI, dukterims LEONILJAI ir ALDONAI, sūnui EDVARDUI, giminėms ir kitiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Buv. Telšių Gimnazijos mokslo draugai

JUOZAS BRAZAITIS

RAŠTAI I

Tumas — Vaižantas, Dambrauskas — Jekštas, Donelaitis, Daukantas, Valančius, Baranuskas, Pietaris.

Redagavo ALINA SKRUPSKELIENĖ ir CESLOVAS GRINCEVIČIUS

Išleido į laisvą Fondas lietuviškai kultūrai ugdyti. Apilankas ir viršelius Ados Korsakaitės - Sutkuvienės.

Spausdino "Draugo" spaustuve. Kietais viršeliais, 552 pusl. Kaina su persiuntimu \$16.10. Illinois gyventojai dar pridėda 90 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

RAKTAS Į NAUJĄJį TESTAMENTĄ

Antanas Rubėrys

I-ji dalis. Knygoje 10 skyrių. Naujojo Testamento: Bendrija ir jos savimonė, jos lopšys istorijoje. Senojo Testamento tauta. Izraelis. Krikščionybė. Naujos sandomos Bendrija. Jėzus — Naujojo amžiaus pranašas. Jo darbai. Dievo bendrija visiems. Paulius Apaštaly tarpe, Jo išmintis. Samprata, Dievo tautos samprata.

Išleido KRIKŠČIONIS GYVENIME, 1978. Kietais viršeliais, 394 pusl. Kaina su persiuntimu \$8.90. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629.

Perskaitytą Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti.

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1980 m. liepos mėn. 31 d.

5

A. + A.

VLADUI GIMŽAUSKUI

Lietuvoje mirus, reiškiamo gilią užuojautą broliui KAZIUI GIMŽAUSKUI, LB Floridos Apygardos pirminkui.

LB St. Petersburgo Apylinkės Valdyba ir nariai

A. + A.

Prof. ALDONAI AUGUSTINAVIČIENEI

mirus, jos vyrui, mielam telšiečiui inž. JUOZUI, dukterims BIRUTEI ir EGLEI, artimiesiems ir giminėms šioje sunkioje skausmo valandoje nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdimė.

Mokslo draugai Telšiuose

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Vlgina 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. Republic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

APLINK MUS

× **Kazimiera Bradūnienė**, "Draugo" redakcijos korektorė, ir **Kazys Bradūnas**, "Draugo" kultūrinio priedo redaktorius, išvyksta keturių savaitių atostogų pas sūnaus šeimą prie Baltimorės, Md. Priedas visą rugpjūčio mėnesį neišeis. K. Bradūnienė pavaduoja nuolatinis "Draugo" bendradarbis **Pranas Razminas**. Jis jau dirba antrą savaitę ir dirbs visą rugpjūčio mėnesį.

× **Ona Jameikienė**, viešnia dainininkė iš Floridos, giedos solo ir dueta su Elena Blandyte šį šeštadienį 5 val. šv. Mišių metu švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

× **Šv. Kryžiaus ligoninė** savo tarnautojų, sulaukusių pensijos amžiaus, reikalams tvarkyti sudarė specialų komitetą iš įvairių skyrių atstovų, kad negalintieji dirbti neužimtų kitų vietos ir kad galintieji dirbti nebūtų peranksti atleidžiami. Komitetas kiekvieną atvejį svarsto individualiai ir prisitaiko prie valstybės įstatymų.

× **Petrė ir Vladas Medelialis** iš Sydney, Australijos, vieši Chicagoje, apžiūrėję įdomesnes Chicago vietas, lanko savo pažįstamus ir draugus. Šia proga jie lydimi Antano Garalevičiaus, Zosės ir Juozo Čekavičiū, aplankė "Draugą", apžiūrėjo naujas modernias spausdinimo mašinas, susipažino su redaktoriais ir pasidžiaugė lietuviškos spaudos pažanga.

× **L. R. Vazbergas**, Chicago, Ill., artėjančio "Draugo" parengimo proga parėmė dienraštį 10 dolerių auka. Esame jam dėkingi.

× **M. Kardauskaitė**, Chicago, Ill., nepamiršta savo dienraščio ir dažnai jį paremia. Neseniai vėl gavome jos 20 dolerių auką. Esame jai dėkingi.

× **Už a. a. muz. Kazį Steponavičių**, minint jo mirties 4 metų sukaktį, šv. Mišios bus atnaujausamos sekmadienį, rugpjūčio 3 dieną, 10 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Prašome visus prisiminti velionį savo maldose.

Liūdinčios — žmona ir dukrė (pr.)

× **Linksmavakaris** — rugpjūčio 2-ąją d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Union Pier salėje. Skanus maistas, gaivinantys baras. Visus linksmins A. Stelmoko muzika. Kviečiame atsilankyti. Ruošia L. B. Gage Parko apylinkė. (pr.)

× **Jei SKILANDŽIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užei!** — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrės, kumpiai, avišna, veršiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) 436-4337. (sk.)

× **Neprigrinditiems** — Nemokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adr.: 3042 W 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Pardudomi ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidara tik pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 842-7125. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priedamais nuomėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× **Nijolė Bikulčienė** ir **Vida Šilienė**, "Draugo" rinkimo specialiųjų mašinų operatorės, išėjo porai savaitių atostogų ir poilsio su šeimomis. Į darbą grįš rugpjūčio mėnesio vidury.

× **Ramutis J. Bulota**, Auburn, Me., paskyrė "Draugui" 13 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Algirdas Karaitis**, "Gintaro" vasarvietės Union Pier, Mich., savininkas, yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Neseniai gavome jo vėl atsiųstą 20 dolerių auką. Maloniai dėkojame.

× **A. Kuras**, žinomas čikagiešis, maloniai padėjo "Draugui" už dovanų paskirstymo knygeles ir atsiuntė 10 dolerių auką. Ačiū.

× **J. Švabas**, čikagiešis, maloniai laiškeliu padėjo už jam anksčiau nusiųstas korteles ir šia proga atsiuntė 12 dolerių auką. Dėkojame.

× **Stasys Bareiša**, Chicago, Ill., lankėsi "Drauge", susipažino su spaudos darbu, įteikė auką. Ačiū.

× **Frank P. Speecher**, Los Angeles, Calif., įteikė "Draugui" 15 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Heidi Rūta Juozapaitytė**, Ziono evang. liuteronų par. klebono kun. Jono Juozapaitio dukrė, gyvenanti Orland Parke, Ill., išrinkta finaliste Illinois 1980 m. "Miss United Teenager" konkurse. Galutinis atrinkimas bus rugpjūčio 19 d. Continental Regency viešbutyje, Peoria, Ill. Šiame konkurse dalyvaus mergaitės iš visos Illinois valstijos, turinčios bent B vidurkį ir atliekančios konkurso eigoje kokį nors savanorišką labdarinę darbą. Laimėjusios galutines varžybas dalyvaus valstybiniam konkurse trijose vietose — Hollywood, Waikiki Beach ir Washington. Heidi yra liuteronų aukšt. mokyklos garbės sąrašuose, mėgsta plaukti, lošia tenisą ir skambina pianinu. Linkėtina sėkmės laimėti iki pa baigos.

PAGALVOJIMUI

Kad atsirastų nors po vieną didžią, tvirtą, neegoistišką sielą kiekvienoje bendruomenėje, pasaulis būtų išvauduotas.

Simpoziumo ir ALIAS suvažiavimo rengėjų posėdžio dalyviai: P. Valčekauskas, A. Smolinskas, Br. Kova, V. Izbickas, A. Elva, V. Mažeika ir J. Rimkevičius.

Iš Dariaus ir Girėno žygio 47 metų sukakties minėjimo Chicagoje. Invokaciją skaito prel. D. Mozeris (viršuje). Šalia jo stovi iškilmingas vadovavęs Amerikos legijono Dariaus - Girėno posto komandierius J. Paukštis. Nuotr. P. Malėtos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

POVILAS R. GUDONIS — MAGISTRAS

Edithos ir Povilo Gudonių vyr. sūnus šiais metais birželio mėn. Bostone, Harvard universitete, įsigijo magistro laipsnį iš biznio administracijos mokslų.

Povilas prieš kelerius metus buvo baigęs Northwestern universitetą bakalauro laipsniu iš elektros inžinerijos. Padirbėjęs porą metų Inland Steel ir Touche Ross kompanijose Detroito, kaip konsultantas, po dvejų darbo metų nutarė pagilinti žinias iki magistro laipsnio biznio administracijos srityje.

Universiteto užbaigimo iškilnėse, dalyvaudant tėveliams ir kolegoms, universiteto prezidentas sveikindamas įteikė baigimo diplomą, kas pradiugino jį ir tėvelius.

Povilas iš pat pradžių besimokydamas parodė savo gabumus ir pasiryžimo mokslė. Pamintina, kad kaip gerai pažymiais baigusiam Broders Rice aukšt. mokyklą, buvo pasiūlyta Merit scholarship studijuoti

Povilas Gudonis

Northwestern universitete elektros inžinerija.

Povilas įsigijęs magistro laipsnį iš biznio administracijos, tuoj gavo darbą A. T. ir T. kom

panijoj vadovavimo departamente New Yorke.

Povilas buvo gabus taip pat ir muzikoje, grojo saksofonu. Esame matę dalyvausiant su a. a. Jurgio Joniko orkestru vestuvių, šokių ir kitų parengimų programose.

Baigimo proga tėvai, kolegos ir artimieji linki magistrui daug laimės ir pasisekimo užsibrėžtam tikslė.

Juozas Skelvyas

SIMPOZIUMO IR ALIAS SUVAŽIAVIMO PARUŠIAMASIS POSĖDIS

Š. m. liepos pradžioje inž. Vytautas Izbickas, JAV LB tarybos prezidentas, kartu ir Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos centro valdybos pirmininkas, sušaukė ALIAS Chicago skyriaus pirm. Bronės Kovos bute Chicago skyriaus valdybos posėdį, kuriame dalyvavo ir inž. Juozas Rimkevičius, Mokslo ir kūrybos simpoziumo organizacinės tarybos pirmininkas. Be skyriaus pirmininko, Chicago skyriaus valdybai atstovavo Aloyzas Elva, Vytautas Mažeika, Povilas Valčekauskas ir Albinas Smolinskas.

Susirinkimo uždavinys buvo apsvaistinti 1981 metų Padėkos dieną ir po jos savaitgalį ruošiamą ketvirtąjį Mokslo ir kūrybos simpoziumą ir užplanuotą visuotinę ALIAS narių suvažiavimą, kurio posėdžiai vyktų lygiagrečiai su simpoziumo posėdžiais. Simpoziumo taryba sudaro: du inžinieriai, du daktarai, du LB atstovai ir du Lituanistikos instituto atstovai. ALIAS visuotinio suvažiavimo šeimnininku bus Chicago skyriaus. Tada bus išrinkta ir nauja ALIAS centro valdyba, kurią numatoma sudaryti iš Los Angeles skyriaus narių. Simpoziumo ir ALIAS suvažiavimo metu planuoti pasilinksminimai bei baliai bus rengėjų koordinuojami.

Pagrindinis posėdžio dėmesys

buvo nukreiptas į ALIAS skyrių veiklą ir būdus tą veiklą pagyvinti. Čia suprantama didžiausias pastangos turi būti dedamos į priaugiančias technines pajėgas, — inžinierius, architektus ir visus kitus technologus bei mokslininkus. Buvo apgalvesta, kad mes, turėdami stiprų techninį sąstatą jaunų technologų ir mokslininkų, turime daug vargo juos įtraukti į visuomeninę veiklą. Jaunieji mieliai sutinka pasidalinti iš tribūnos savo žiniomis su visuomene, tačiau tomis kalbomis jų veikla ir pasibaigia: jie vengia jungtis į ALIAS, daktarų bei lituanistų organizacijas, kad tuo sustiprintų jų reikšmę ir veiklą lietuviškoje visuomenėje.

Buvo nutarta pakviesti autoritetinę kalbėtoją, kuris sugebėtų paskatinti jaunuosius

Ses. Lucille, šv. Pranciškaus seserų vienuolijos narė, atšventusi savo vienuoliško gyvenimo 60 metų sukaktį Pittsburgh, Pa. Ją sveikina ses. Louise Marie. Jubiliatė yra kilusi iš Chicago.

mokslininkus savo trumpoje abiejų suvažiavimų atidarojimo kalboje jungtis į lietuvišką visuomeninę veiklą. Jie inestų į tas organizacijas jaunos dvasios ir sustiprintų esančias organizacijas, o gal ir sukurtų naujų skyrių. Turime jiems parodyti, kad tos organizacijos yra svarbios ir jei jos žlugs, simpoziumai žlugs, ir jų vienlaikinės pamokos bei prakalbos nebeturės forumo. Ta kalba turėtų užmegsti nuolatinį ryšį tarp kalbėtojų ir lietuviškos visuomenės.

ALIAS suvažiavimo metu numatyta techninė paroda sukle daug gyvų diskusijų, svarstant parodos stilių, apimtį, organizaciją, eksponatų parinkimą ir susijusias su paroda išlaidas.

Petrus Kiršinas

M. IR A. DELTŲ SVENTĖ

Šio mėnesio 26 d. šaulių namuose dr. Ad. Delta iškilmingai atšventė savo gimtadienį. Jį pagerbti su dovanomis susirinko nemažai svečių. Be asmeninių linkėjimų, V. Didž. šaulių rinktinės vardu savo narį ir rėmėją sveikino jos pirmininkas

CHICAGOS ŽINIOS

PRISIUVO NUKIRSTĄ RANKĄ

Dvylika valandų užtruko operacija šv. Luko ligoninėje, kur chirurgai prisiuvo nukirstą ranką Graziano Zapata, 25 m. Operacija buvo vykdoma naudojant mikroskopus. Vadovavo dr. R. Scheneck. Ranką per riešą buvo mečete nukirtęs Misael Navarez, su kuriuo buvo susiginėjęs Zapata. Abudu Chicago gyventojai. Kaltinamasis tvirtina, kad Zapata grasino nušauti jį ir nužudyti jo vaikus.

AUTOMOBILIŲ NELAIME

Trys automobiliai šeštadienio vakare susidūrė Chicagoje šiaurėje. Viena iš vairuotojų — Angeline Paschen, 24 m., užmušta, 9 žmonės sužeisti. Nelaime įvyko prieš 7 v. v. prie 3719 W. Irving Park. Velionės vairuojama mašina pasuko į antrą kelio pusę, prieš atliekančius automobilius.

NUTEISĖ JAUNUOLĖ

Anthony Spencer, 18 m., ne-gras, Chicagoje teismo rastas kaltas, kad 1979 m. yra nužudęs iš Kanados atvykusį dr. John T. Ng-Lun, 52 m., kai jis su šeima atostogaudamas buvo Chicagoje nuvykęs pietų kinų kvartalą.

ARTEJA ŠIENLIGĖ

Alergikai skelbia, kad artėjantis vienligės laikas šiemet bus sunkus. JAV-se yra apie 8 milijonai žmonių, kurie kenčia dėl šienligės. Jiems patariama pasilikti tuo metu namuose, nau dojamą vėsintuvą, naktį užsidaryti langus ir būti viduj po 7 v. v., nerūkyti, nes rūkymas labiau erzina. Šienligės metu geriau išvykti atostogų prie okeano ir vengti pasivaikščiojimo miškuose.

TERORISTŲ TEISMAS

Chicagoje vyksta aštuonių Puerto Rico teroristų teismas. Kadangi jie triukšmauja teismo salėje, tai jie laikomi gretima me kambary ir gali sekti teismo eigą per televiziją. Du teroristai jau anksčiau nuteisti.

SUNŲ VIRUSAS

Chicagoje siaučia užkrečiama šunų virusų liga, nuo kurios šunys gali nugaišti. Galima nuo to šunis įskiepyti.

FILMUOJA CHICAGOJE

Šiuo metu Chicagoje sukami du filmai: "The Coach" ir "Four Friends". Filmavimas vyksta nežūrint Filmų aktorių gildos streiko, nes šios filmų bendrovės pažadėjo priimti sutarimą, koks bus pasiektas tarp bendrovių ir aktorių gildos.

ISKIEPYS 140,000

Chicago miesto ir mokyklų vadovybė iki spalio 15 d. nusprendė įskiepyti 140,000 vaikų. Skiepijimas vyks 22-se parkų namukuose. Prasidės rugpjūčio 2, 3, 9 ir 10 dienomis. Vyks nuo 12 iki 4 v. p. p. Bus skiepijama nemokamai.

DAUGIAU NUSIKALTIMŲ

Chicagoje per pirmus šių metų septynis mėnesius didžiųjų nusikaltimų padaugėjo 5.2% palyginus su tuo pačiu laikotarpiu 1979 m. Ypač pagausėjo apipilėsimai 17.4% daugiau, bet automobilių vagystės sumažėjo 3.5%.

KALĖJIMAS PROKURORUI

Illinois generalinis prokuroras William J. Scott, 53 m., liepos 29 d. nuteistas metams kalėti už neteisėtumą, mokant savo mokesčius. Jis gali būti išleistas pakalėjęs tik mėnesį. Jis pasilieka laisvas už 5,000 dol. užstato ir ruošiasi teismo sprendimą apeliuoti.

NAUJAS GEN. PROKURORAS

Vieton nuteisto W. J. Scott, naujo Illinois gen. prokuroro gubernatoriaus paskyrė adv. Tyrone C. Fahner, 37 m. Dabar jis užbaigs Scott terminą, o 1982 m. numato kandidatuoti rinkimuose į gen. prokurorus.

NEMOKAMAI I FESTIVALĮ

Iš Chicago North Western, Union ir Rock Island stočių autobusai keleivius nemokamai vež į Chicago festivalį Navy Pier.

Advokatas

GINTARAS P. GEPENAS

Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Šeštadienį nuo 9 v. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163. 2649 W. 63 Street Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue Tel. — 776-8700 Chicago, Illinois 60629 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštadienį 9 val. iki 1 val. d.

Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje

JONAS NARBUTAS

PIRMOJI dalis apima nuo 1919-1936, 432 pusl. Kaina su persiuntimu \$9.50.

ANTROJI dalis — įvykiai aprašomi nuo 1937-1940 metų laikotarpį daugiausia skirta apie Lietuvos sporto didžiuosius laimėjimus, 445 pusl. Kaina su persiuntimu \$9.50.

Abu leidiniai didelio formato su daugel iliustracijų, gražiai išleista. Spaudė Morkūno spaustuvė 1978.

Užsakymus siųsti:

"Draugas", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Illinoisaus gyventojai prideda extra 45 ct. takų.